

TREBALL DE FI DE GRAU

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

Una perspectiva intercultural

Alumna: Berta Tintoré Lecha

Tutora: Beatriz García García

Àrea d'exclusions socials

Any 2021

Universitat Oberta de Catalunya - Grau en Educació Social

Índex de continguts

AGRAÏMENTS	4
RESUM.....	5
ABSTRACT	5
I. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	6
1. Introducció.....	6
2. Justificació.....	7
II. MARC TEÒRIC.....	8
1. Models de gestió de la diversitat cultural, la pertinença del model intercultural com a guia de les actuacions.	8
1.1. Models de gestió de la diversitat cultural en l'àmbit d'inclusió.	10
1.2. Les aportacions específiques del model intercultural	12
1.3. Recapitulació	14
2. L'Associació Pa i Mel, aprofundint en el Projecte Tamagad.	16
2.1. El municipi i la seva població.	16
2.2. L'entitat.	17
2.3. Definim el Projecte Tamagad.....	17
2.4. Població diana.	18
2.5. Objectius.....	18
2.6. Metodologia.	18
2.7. Seguiment i avaluació.....	19
III. OBJECTIUS DE LA INVESTIGACIÓ	20
IV. METODOLOGIA.....	21
1. Disseny de l'estudi.	21
2. Obtenció d'informació.....	24
2.1. Tècniques de recollida d'informació.	24

2.2. Disseny d'anàlisi de contingut.....	24
2.3. Consideracions ètiques i legals.....	25
2.4. Limitacions de la recerca.....	25
V. RESULTATS I DISCUSSIÓ.....	27
1. Anàlisi a partir del model intercultural.....	27
1.1. Participació de tots els grups culturals.....	27
1.2. Renúncia a l'etnocentrisme.....	28
1.3. Diàleg bidireccional.....	30
1.4. Principi d'igualtat i de diferència.....	30
1.5. Reconeixement de l'altre.....	31
1.6. Diferència entre allò cultural i allò resultat de les condicions de marginació en la societat d'acollida.....	32
1.7. Col·laboració de l'Estat i la Societat Civil.....	33
1.8. Garanties sobre la continuïtat de cada cultura.....	33
1.9. Consideració social i cultural de que les cultures són canviants.....	34
VI. CONCLUSIONS.....	35
VII. PROPOSTES.....	38
VIII. REFERÈNCIES.....	40
1. Bibliografia.....	40
2. Webgrafia.....	42
IX. APÈNDIXS.....	43
Apèndix 1. Model de consentiment informat.....	43
Apèndix 2. Disseny per a l'entrevista a les professionals.....	47
Apèndix 3. Disseny per a l'entrevista a les participants.....	51
Apèndix 4. Document explicatiu sobre el Projecte Tamagad.....	53
Apèndix 5. Consentiments informats i signats per les persones entrevistades.....	65
5.1. Consentiment informat: Aina Pérez.....	65

5.2. Consentiment informat: Lucía Vial	68
5.3. Consentiment informat: Ada Siquier.....	71
5.4. Consentiment informat: Dona participant I	74
5.5. Consentiment informat: Dona participant II	76
5.6. Consentiment informat: Dona participant III	79
5.7. Consentiment informat: Dona participant IV	81

Índex de gràfics

Gràfic 1: Persones immigrants segons la seva procedència	16
---	----

Índex de figures

Figura 1: Fases de treball	21
---	----

Índex de taules

Taula 1: Condicions que cal que compleixi un programa intercultural	15
Taula 2: Objectius de la investigació	20
Taula 3: Característiques de les professionals seleccionades	22
Taula 4: Característiques de les participants seleccionades.....	23
Taula 5: Condicions que el Projecte Tamagad compleix d'acord amb el model intercultural	36

AGRAÏMENTS

A la meva tutora, per les valoracions pacients i pel recolzament.

A les treballadores de Pa i Mel, en especial a l'Aina, per dedicar-me part del seu temps i animar-me amb la investigació.

A les dones participants en el Projecte Tamagad que s'han ofert a col·laborar, per la seva amabilitat i per la il·lusió que m'han transmès.

A la meva família, per donar-me l'espai i el temps que requeria aquest treball.

A la meva parella, per la confiança i l'optimisme.

A tants habitants de Sa Pobla, per l'ajut i la bona predisposició.

Moltes gràcies.

RESUM

Aquesta investigació té l'objectiu d'analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i d'esbossar una proposta de millora a la realitat analitzada. Per assolir l'objectiu s'empra una metodologia de caràcter qualitatiu i es triangula informació de veu i escrita. La investigació conclou que la gestió del projecte es realitza d'acord amb el model assimilacionista i aquest fet té conseqüències tals com la prevalença d'un sol grup cultural dominant i la desigualtat en termes d'expressió cultural i de reconeixement de la diversitat. La proposta de millora s'elabora des del model intercultural que, a més de ser considerat el més adequat des d'una teoria crítica, també és un model encara poc aplicat en la pràctica professional, la qual cosa converteix la investigació en una recerca de gran interès per a l'Educació Social i per a les professionals del propi projecte.

Paraules Clau: Multiculturalitat, *melting pot*, interculturalitat, assimilacionisme i diversitat cultural.

ABSTRACT

The main objective of this investigation is to analyse "Projecte Tamagad" within the various diversity management frameworks and to outline a proposal that improves the analysed reality. In order to achieve the objective, qualitative methodology and data triangulation methods were required, using voice and also written information. The research concludes that the project management is based on an assimilationist model and the consequences are such as the prevalence of one single ruling cultural group and the inequality in terms of cultural expression and recognition of diversity. The proposal for improvements is developed from the intercultural model because, in addition to being the most appropriate one according to the critical theory, is a model difficult to see applied in professional practice, this is actually what makes this investigation so interesting for Social Education and for the professionals working on the project itself.

Key Words: Multiculturalism, *melting pot*, interculturality, assimilationism and culture diversity.

I. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

1. Introducció.

Aquest document correspon a un Treball de Fi de Grau en Educació Social. S'ha elaborat durant el curs 2020-2021 a la Universitat Oberta de Catalunya. Es tracta d'una investigació que pretén analitzar el Projecte Tamagad, un projecte propi de l'entitat Pa i Mel que s'ubica al municipi mallorquí de Sa Pobla. A partir d'aquí es formula un objectiu general; analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i esbossar una proposta de millora a la realitat analitzada.

Pel que fa la metodologia de la recerca, s'ha optat per un enfocament qualitatiu. S'ha escollit aquesta vessant metodològica perquè, tenint en compte el context i els objectius del treball, s'ha considerat la manera més oportuna de contrastar i validar la informació i donar-li fiabilitat. Una de les fonts d'informació més important la constitueix la mostra de persones entrevistades.

A més de la informació que s'ha pogut extreure de les entrevistes, també s'ha fet una recerca bibliogràfica en català, castellà i anglès que ha ajudat a complementar la informació. En definitiva, aquesta investigació recull un ventall d'informació molt ampli i acurat que aprofundeix en la gestió de la diversitat cultural per tal que l'anàlisi tingui uns resultats que convidin a la reflexió, al debat i a la transformació social i cultural per a la millora de la convivència del territori.

2. Justificació.

Cursar el Grau en Educació Social ha sigut útil per a iniciar aquest Treball de Fi de Grau amb una base de coneixements sòlida, per això, recercar en profunditat en algunes de les assignatures ha estat molt pertinent. A l'assignatura d'Educació Intercultural, s'hi explica que hi ha quatre models per a gestionar la diversitat cultural, un d'ells, és el model intercultural. Aquest model, des d'una teoria crítica, és el més adequat malgrat la seva aplicació pràctica sigui molt limitada.

El Projecte Tamagad és un projecte que té per objectiu principal atendre el col·lectiu de dones immigrants a Sa Pobla. La investigadora va conèixer aquest projecte arran d'un programa de ràdio i, conscient que és difícil veure el model intercultural aplicat a la realitat pràctica, va sentir l'interès d'analitzar quin és el model des del qual parteix el projecte en qüestió i de quina manera pot acostar-se a la interculturalitat. La professió de l'Educació Social pot ser una clau per fer visible la necessitat d'orientar el projecte cap a aquesta perspectiva, de la mateixa manera pot esdevenir útil per oferir les eines necessàries perquè això sigui possible.

Les hipòtesis que es presenten en la següent investigació es basen en dues idees bàsiques; la manca d'interculturalitat en el marc del Projecte Tamagad i la convicció que tal projecte es pot millorar enfocant-lo en el model intercultural. Aquest Treball de Fi de Grau pot ser fonamental per a iniciar un canvi en l'organització i la mirada dels/les professionals, per això es pretén revisar i potenciar pràctiques més conscients i sensibles culturalment. A més, cal afegir que els resultats d'aquest treball poden afavorir el respecte cap a totes les realitats culturals i cap a tots els individus, siguin quines siguin les seves particularitats.

II. MARC TEÒRIC

1. Models de gestió de la diversitat cultural, la pertinència del model intercultural com a guia de les actuacions.

En aquest punt de la investigació analitzarem diversos models que es donen en la gestió de la convivència en diversitat cultural. S'esmentaran un total de set models, amb la finalitat d'oferir una noció essencial que clarifiqui la complexitat que suposa gestionar la diversitat cultural. A la vegada, aquest punt serà molt útil a l'hora d'identificar el Projecte Tamagad amb un o més d'un model de gestió.

Abans d'endinsar-nos en aquests models però, cal entendre què entenem per cultura i a què es fa referència quan es parla de models de gestió de la diversitat cultural. Bé, la Doctora en Història Econòmica Graciela Malgesini i el Doctor en Antropologia Social Carlos Giménez (2000), expliquen que la cultura és una manera determinada d'interpretar la realitat, es tracta d'un tot que recull creences, conductes i símbols. Els trets de cada cultura, segons argumenten els darrers autors, es transmeten de generació en generació i, per tant, s'aprenen. Això ens condueix a pensar que la cultura és un constructe que en cap cas és inherent a la persona, de fet, la simbologia cultural que s'aprèn és canviant, i és que la transmeten persones que, al cap i a la fi, tenen una naturalesa dinàmica i creativa. Dit això, cal tenir en compte que dins de cada territori s'hi poden trobar diferents grups culturals i, no només això, també s'hi poden trobar subgrups i, en definitiva, individus que viuen la cultura de forma diferenciada, això és així perquè hi ha diferències de gènere, posició social, edat i llengua, entre d'altres. D'aquesta manera, ens remetem a la importància d'entendre que els grups culturals, a més de distingir-se entre ells, també tenen un interior heterogeni que no es pot obviar (Malgesini i Giménez, 2000), d'aquesta manera s'entén que la diversitat cultural, és més complexa que l'imaginari de grups culturals homogenis vivint en un mateix territori. És important fer aquest incís perquè una concepció del que és cultura, tancada i reduïda,

pot generar idees i accions que no responen a la verdadera essència de les dinàmiques culturals.

Fet aquest incís, endinsem-nos ara als models de gestió de la diversitat cultural. Segons el ja anomenat Carlos Giménez (2009), els models es poden dividir en l'àmbit d'exclusió i l'àmbit d'inclusió. La premissa que nodreix l'àmbit de l'exclusió, parteix de la idea que la diversitat cultural en una societat és un fet negatiu que cal evitar, de manera que les respostes que se'n desenvolupen rebutgen l'alteritat. Els models que se'n deriven són tres; la segregació, la discriminació i l'eliminació. Els models que parteixen de la inclusió, en canvi, reconeixen la diversitat cultural, tot i que això no vol dir que tots els models que se'n deriven, la reconeixin com quelcom positiu. Els models que ens trobem en l'àmbit d'inclusió són, segons el mateix autor, els següents: l'assimilacionisme, el *melting pot*, el multiculturalisme i la interculturalitat. Tot seguit aprofundirem en aquests quatre models perquè, d'entrada, no són excloents i perquè es considera que presenten diverses maneres de gestionar la diversitat des d'un punt de vista aparentment integrador.

A diferència dels models d'exclusió, els models d'inclusió intenten donar una resposta «integradora» i «positiva» a «la qüestió de la unitat i la diversitat sociocultural» —almenys des del punt de vista del poder centralitzat i les comunitats majoritàries i/o dominants—, incorporant a tots, d'una manera o d'una altra, a la societat nacional (Ibid, 2009, p. 38).

Els models de l'assimilacionisme i del *melting pot* es basen en la homogeneïtzació, que fa referència a la voluntat que els habitants de tot el territori en qüestió segueixin uns mateixos patrons culturals. Pel contrari, veurem que el multiculturalisme i la interculturalitat, els dos models restants, entenen la diversitat cultural com un tret positiu que cal preservar. Val a dir que d'aquests, posarem l'accent en el model intercultural ja que, segons Joaquín Beltrán (2010), Doctor en Polítiques Socials i Sociologia, aquest és l'únic model que pot acabar amb les desigualtats socioculturals. Al següent apartat s'aprofundeix sobre la naturalesa dels quatre models.

1.1. Models de gestió de la diversitat cultural en l'àmbit d'inclusió.

Segons Giménez (2009), el primer model dins d'aquest àmbit és l'assimilacionisme:

“Parteix del pressupòsit que les normes i els valors de la cultura dominant seran adoptats, de manera voluntària o forçada, per les persones que no hi pertanyen, les quals perdran els trets culturals propis i es transformaran en individus indiferenciats respecte de la cultura i la societat que els envolta (Beltrán, 2010, p.37)”.

Aquest model implica l'existència d'una cultura dominant que es veurà reforçada i unes minories que viuran un procés de fusió o desaparició en tot allò que destaquï per la seva distinció (Ibid, 2010). L'assimilacionisme s'ha intentat legitimar com un fet inevitable i natural (Ibid, 2010), però, com bé afirma el Doctor en Pedagogia Edgar Iglesias (2014): “Es tracta d'un procés amb càrregues ideològiques que té per objectiu que els membres de les minories abandonin la seva identitat cultural (Ibid, 2014)”.

Les estratègies de l'assimilacionisme depenen segons el context de cada territori. Aquest model es pot aplicar mitjançant la segregació, l'exclusió i la marginació de la població minoritària, la qual cosa comportaria uns criteris de gestió fonamentalment racistes i de classe social (Beltrán, 2010). Això ens pot fer qüestionar que aquest model es trobi en l'àmbit de la inclusió, però com ja hem comentat, el que el diferencia dels models que hi ha a l'àmbit d'exclusió és que, en aquest cas la diversitat es reconeix i hi ha la voluntat d'oferir una resposta. Ara bé, la resposta que es dona des d'aquesta perspectiva pot provocar sentiments de pèrdua, moviments de resistència i revitalització de trets culturals específics (Ibid, 2010). Ja per acabar, Giménez (2009) conclou que és un model rebutjable perquè no hi ha un principi d'integració social i perquè implica la pèrdua d'identitats (Ibid, 2009).

El model *melting pot* o la fusió cultural, per altra banda, es basa en un procés d'homogeneïtzació més subtil en què les diverses cultures d'un territori es barregen de manera progressiva, creant així una nova identitat cultural homogènia. Si bé és cert que té aspectes positius respecte l'assimilacionisme (Ibid, 2009), també ho és que segueix requerint l'abandonament d'identitats culturals prèvies. El que els diferencia és, principalment, el fet que l'assimilacionisme duu aquest procés d'homogeneïtzació a tot

el territori, mentre que la fusió cultural “[...] genera múltiples fusions que quedaran dispersades (Ibid, 2009, p.38)”, de manera que el procés serà menys brusca.

A partir de la dècada del 1960, els models homogeneïtzadors comencen a ser titllats d'incongruents i es reclama igualtat de drets per a totes les minories que fins aleshores havien estat excloses (Beltrán, 2010). “El vocabulari es transforma i s'hi introdueixen els conceptes de diferència, justícia, desigualtat, fractura social (Ibid, 2010)”. Progressivament, i gràcies als moviments socials (Iglesias, 2014), sorgeix l'anomenat multiculturalisme, que en cap cas substitueix l'assimilacionisme o el *melting pot*, però sí que troba el seu espai en el marc de models de gestió. Aquest model promou la coexistència de diverses identitats culturals i neix amb la voluntat de reconèixer i gestionar l'heterogeneïtat present al territori.

“[...] per a nosaltres la ideologia multiculturalista, que posa l'accent en l'afirmació ètnica, en la pròpia estima, que posa l'accent en les relacions ètniques entre iguals, és vital, imprescindible per poder parlar, en pla d'igualtat, amb l'Estat, i situar-nos en condicions de justícia i equitat en aquesta societat (Giménez, 2009, p.34)”.

El multiculturalisme implica el dret a la diferència i la proclama del respecte per les identitats culturals minoritàries dins d'una convivència plural. Ara bé, aquest model de gestió comporta certs riscos que val la pena tenir en compte. Joaquín Beltrán (2010), distingeix dos tipus d'escenaris no desitjats: En primer lloc, presenta un escenari on el multiculturalisme s'ha desenvolupat de forma molt dèbil. Això comportaria un reconeixement de les diferències superficial mentre la realitat seguiria tenint una intencionalitat homogeneïtzadora. El segon escenari, es basa en la reivindicació de cada identitat cultural com una totalitat immutable que cal defensar. En aquest cas, les identitats culturals coexistirien en un mateix territori, però per por a perdre la seva autenticitat estarien separades i aïllades entre elles. “Seríem davant un tipus de multiculturalisme particularista que rebutja qualsevol mena d'interacció entre grups que en difumini les diferències, i redueix les relacions interculturals a la coresidència de guetos o a un nou apartheid (Ibid, 2010, p.42)”. Davant les crítiques rebudes i els punts febles que caracteritzen el multiculturalisme, neix una nova variant; el model intercultural (Giménez, 2009), que propugna un pas més enllà en matèria de relacions interculturals.

1.2. Les aportacions específiques del model intercultural

El model intercultural representa un nou paradigma que es diferencia del multiculturalisme per diverses raons. Primer de tot, està vinculada amb la interrelació, entesa com el contacte i el descobriment de cultures alienes (Beltrán, 2010). La segona diferència és que aquest model incorpora el concepte de convivència, un concepte que no havia aparegut en cap dels models anteriors. "L'interculturalisme no és la coexistència de comunitats culturals quasi tancades, sinó un camp d'intersecció i una cruïlla de cultures amb la formació de noves identitats barrejades (Ibid, 2010, p.47)". Feta aquesta distinció, la Doctora en Psicologia i experta en relacions interculturals, Margalit Cohen-Emerique (2013) afirma que, per tal de poder aplicar aquesta teoria a la realitat social, cal partir de la convicció que la diversitat suposa un enriquiment. Ara per ara, la interculturalitat no és una realitat sinó una utopia que serveix de rumb en la construcció de projectes i aliances (Giménez, 2009), precisament perquè encara no està establerta dins la nostra quotidianitat, es considera important entendre quins elements haurien de caracteritzar una actuació intercultural.

1. Participació de tots els grups culturals. El Doctor en Sociologia, Alberto Mora (2014), considera necessària la participació social i cultural de tots els grups culturals en el territori ja que, si no és així, la interculturalitat perd tot el seu sentit.

2. Renúncia a l'etnocentrisme. Beltrán(2010) expressa:

"L'etnocentrisme [...] consisteix en la tendència a interpretar el món que ens envolta i altres cultures i societats sota l'únic punt de vista de l'observador, és a dir, segons les seves idees i judicis de valor. Habitualment s'associa a idees de superioritat i projeccions universals de determinades particularitats (Ibid, 2010, p.12)".

Ara bé, segons Giménez (2009), aconseguir que la cultura dominant faci l'exercici de superar l'etnocentrisme és un repte molt important per a la interculturalitat, ja que és un exercici de renúncia a privilegis i és un acte certament difícil que demana, en primer lloc, un ferm convenciment i, en segon lloc, la voluntat de fomentar una transformació social.

3. Diàleg bidireccional. El diàleg és un element indispensable que s'hauria de caracteritzar per ser constant i per tenir la intenció de comprendre l'altre. Només així, es farà efectiu l'intercanvi desitjat, en molts casos el que passa és que la persona immigrant

és la única que fa l'esforç de dialogar amb l'altre i de comprendre'l en un context que no és el seu. "Se trata de abrir puentes entre uno y otro, de forma bidireccional, y no tan solo desde el punto de vista del migrante, como suele suceder (Cohen-Emerique, 2013, p.32)".

4. Principi d'igualtat i de diferència. Es propugna la igualtat de tots els grups de persones participants (Beltrán, 2010) i, referent a aquesta condició, la Doctora en Antropologia Teresa San Román, expressa: "El diálogo y el conocimiento del otro no es suficiente para garantizar la convivencia. Es necesaria una negociación en paridad, lo que significa la renuncia a la ventaja que otorga el poder (Ibid, 1996, p.191)". De la mateixa manera, també és indispensable salvaguardar el dret a la diferència, la qual cosa vol dir que tots els grups culturals comptin amb els mateixos recursos per a promoure els seus trets diferencials (Ibid, 1996), per aconseguir-ho cal reconèixer les especificitats de cada grup i la vigència dels seus drets.

5. Reconeixement de l'altre. L'apropament cap a l'altre s'hauria de construir des d'un reconeixement que va més enllà de conèixer la seva cultura d'origen, també és important reconèixer el bagatge, la classe social i la identitat, en evolució, de l'altre. (Cohen-Emerique, 2013). En relació a aquest aspecte, Alberto Mora (2014), després d'haver fet un estudi des de la perspectiva intercultural a Gandia (País Valencià), explica que s'ha d'evitar definir les necessitats de les persones només en clau cultural sense atendre als factors socials i econòmics. Ell defensa, com s'ha explicat a la introducció d'aquest punt, que cada grup cultural és heterogeni i que les necessitats o les expectatives no han de ser necessàriament les mateixes. L'autor fa el següent matís:

"Algunes de les necessitats de la població nouvinguda sí estan relacionades amb la seua condició de persones immigrants [...], però aquestes no es circumscriuen sols a un grup nacional, sinó que afecten, d'alguna manera, al gruix de la població immigrada (Ibid, 2014, p.17)".

6. Diferència entre allò cultural i allò resultat de les condicions de marginació en la societat d'acollida. Teresa San Román (2001) adverteix que cal distingir allò que són problemes relacionats amb la interculturalitat d'allò que són problemes estructurals. Moltes vegades les persones amb orígens socioculturals diversos pateixen problemes derivats de la situació de marginació social que són erròniament considerats problemes interculturals. En aquest cas, caldria treballar per a reformular les estructures polítiques i socials que emmarquen la societat i no tant per l'assoliment d'una realitat intercultural.

7. Col·laboració de l'Estat i de la societat civil. Seria bo que hi hagués una promoció sistemàtica per part d'aquests actors (Giménez, 2009). Això ajudaria a normalitzar el model en qüestió. A la vegada, Isidor Marí, sociolingüístic i professor a la Facultat de Filosofia i Lletres de les Balears, considera que l'Estat hauria de facilitar les condicions financeres i polítiques idònies per a permetre una bona pràctica (Ibid, 2017).

8. Garanties sobre la continuïtat de cada cultura. Cap cultura ha de veure amenaçada la seva continuïtat al territori, així com tampoc ha de tenir por de perdre l'herència simbòlica que han deixat les generacions anteriors (Ibid, 2017).

9. Consideració social i cultural de que les cultures són canviants. Com s'ha comentat anteriorment, la cultura no és immutable, ans al contrari, canvia constantment, per això és important rebutjar definicions absolutes. "Sin dejar de ver los fenómenos de resistencia e inercia, las culturas son cambiantes, dinámicas, abiertas (Malgesini i Giménez, 2000, p.6)".

La consideració social i professional d'aquests aspectes teòrics pot provocar relacions i intervencions professionals més enfocades en el model intercultural, així como la reflexió per part de la societat i els professionals de que tots i totes som éssers culturals, no només de les persones que provenen de llocs cultural i geogràficament distants. A tall de conclusió, la perspectiva intercultural és la perspectiva més desitjable i la única que podrà aconseguir que tothom se senti part d'una mateixa comunitat. "Serà en aquest context que podrà créixer una identificació gradual amb uns referents culturals i simbòlics compartits, redefinits a partir de la llengua i la cultura pròpies (Marí, 2017, p.5)". Aquest model, a més, significaria una redistribució de poder i la fi de les jerarquies socioculturals (Beltrán, 2010).

1.3. Recapitulació

Després d'haver aprofundit en el model intercultural i d'haver-lo destacat com el més desitjable, es presenta una taula que recull les característiques que, per antonomàsia, incorpora el model intercultural. Amb aquesta taula, també es representa l'eix del treball d'investigació i, mitjançant els documents propis de l'entitat i les respostes a les entrevistes realitzades a les professionals, podrà ser completada al final del treball. Així, la taula que es presenta a continuació esdevé un instrument adequat per a l'anàlisi.

Taula 1: Condicions que cal que compleixi un programa intercultural.

Condicions	SÍ	NO
1. Participació de tots els grups culturals		
2. Renúncia a l'etnocentrisme		
3. Diàleg bidireccional		
4. Principi d'igualtat i de diferència		
5. Reconeixement de l'altre		
6. Diferència entre allò cultural i allò resultat de les condicions de marginació en la societat d'acollida		
7. Col·laboració de l'Estat i la Societat Civil		
8. Garanties sobre la continuïtat de cada cultura		
9. Consideració social i cultural de que les cultures són canviants		

Font: Elaboració pròpia. Tintoré, 2020.

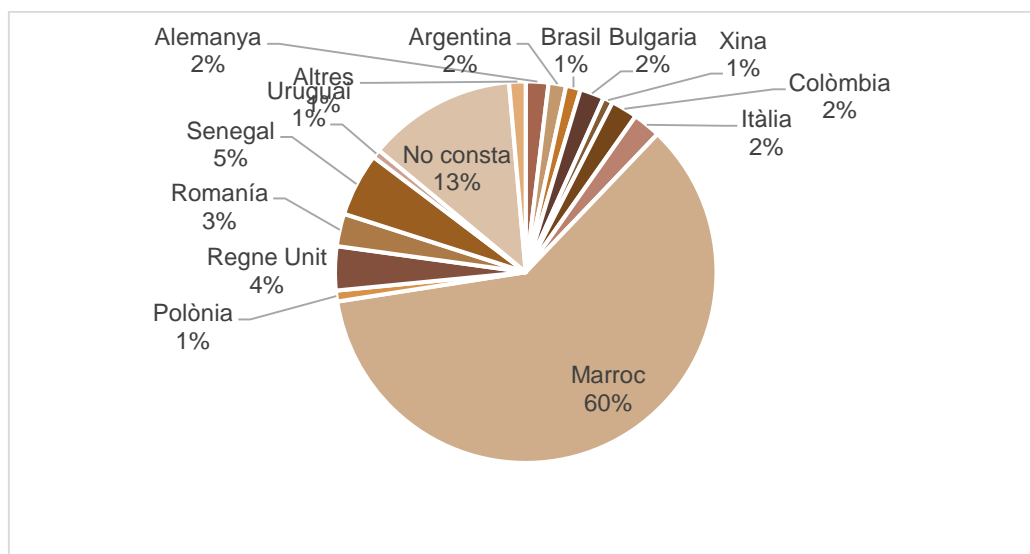

2. L'Associació Pa i Mel, aprofundint en el Projecte Tamagad.

2.1. El municipi i la seva població.

El projecte que s'analitzarà es duu a terme al municipi de Sa Pobla i, per aquest motiu, s'aprofundirà en les característiques de la població. El municipi se situa al Raiguer, una comarca mallorquina d'interior que limita amb els municipis de Pollença, Alcúdia, Campanet, Muro, Llubí i Inca. Segons dades del Instituto Nacional de Estadística (2019) el municipi compta amb 13.475 habitants, 6.845 homes i 6.630 dones. Hi ha un 18% de població estrangera (IBESTAT, 2019) de procedència majoritària marroquina ja que representa un 65% del total de persones immigrants que resideixen a Sa Pobla (Ibid, 2019). L'origen senegalès i l'anglès, són altres procedències que destaquen tot i que només ho fan amb un 5% i un 4% (Ibid, 2019). D'altra banda, hi ha un 13% de persones immigrants no classificades que viuen en situació irregular (Ibid, 2019). Per tal de visualitzar aquestes dades i de mostrar l'estadística completa, es presenta el següent gràfic. Es podrà observar que un 1% de la població immigrant correspon a altres països, doncs bé, aquests són Bolívia, Equador, França, Països Baixos i Paraguai (Ibid, 2019), com que les persones procedents d'aquests països presenten xifres ínfimes en comparació amb la resta, s'ha decidit ajuntar-les.

Gràfic 1: Persones immigrants segons la seva procedència.

Font: Elaboració pròpia. IBESTAT, 2019.

2.2. L'entitat.

La informació que s'exposa en aquest apartat del treball prové de diferents fonts; del document explicatiu del projecte Tamagad¹ actualitzat l'any 2020 i de tres treballadores de l'entitat Pa i Mel; Aina Pérez, Lucía Vial i Ada Siquier. Totes elles han estat entrevistades².

Pa i Mel és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'any 1996 al municipi de Sa Pobla. Intervé en l'àmbit social amb l'objectiu d'atendre els col·lectius més vulnerables de l'entorn i es presenta en contra de la marginació i l'exclusió social reafirmant la seva lluita per a la igualtat d'oportunitats, la inserció i la convivència. D'altra banda, els serveis de l'entitat s'ofereixen a través de convenis de col·laboració, contractació de serveis i subvencions (Junta Directiva, 2016). Actualment, l'Associació Pa i Mel duu a terme un total de disset projectes socials i, un d'ells, és el Projecte Tamagad, el projecte que s'analitzarà en aquesta investigació.

2.3. Definim el Projecte Tamagad.

Fa 14 anys que Pa i Mel va posar en pràctica aquest projecte integral adreçat a la dona magribina. S'anomena "Tamagad", perquè significa "Dona" en la llengua xelha, (idioma de Nador, d'on son originàries la majoria de les participants). El projecte es va iniciar a partir de la iniciativa d'un grup de dones marroquines que volien aprendre castellà. Amb els anys, aquest projecte s'ha anat ampliant a dones d'altres orígens, com ara el senegalès, arran de la demanda. Actualment el projecte compta amb 130 dones amb les quals es treballen aspectes diversos, per fer-ho s'han organitzat 8 grups; cinc grups de llengua castellana i alfabetització, un grup d'orientació laboral, un altre d'autoestima i empoderament i un últim grup de mares per a treballar pautes educatives. Les participants han d'assistir a les classes, que tenen lloc dos cops per setmana amb sessions de dues hores i, val a dir que el rerefons no és només formatiu sinó també socioeducatiu.

---

¹ Vegeu IX. Apèndixs, 4. *Document explicatiu sobre el Projecte Tamagad* (p.53)

² Vegeu IV. Metodologia, 1. *Disseny de l'estudi* (p.21)

2.4. Població diana.

El perfil de les participants és el de dona immigrant, major de 16 anys. El 95% prové del Marroc i el 5% del Senegal, tot i que a les entrevistes realitzades s'evidencien altres nacionalitats excepcionals. Segons la informació no publicada que facilita l'entitat, quan arriben al programa desconeixen ambdues llengües oficials, la seva autonomia és molt baixa, viuen de forma aïllada i tenen poca xarxa social. A més, la majoria tenen fills a càrrec i disposen de pocs recursos. Tots aquests indicadors fan que siguin un perfil vulnerable, en situació d'exclusió social. Tenint en compte això, no hi ha cap requisit d'accés i qualsevol dona immigrant que vulgui aprendre, encara que estigui en situació irregular, és benvinguda i per cadascuna d'elles es fa una valoració a partir de la qual se li assigna el grup més adaptat a les seves possibilitats.

2.5. Objectius.

A continuació, es presenten els objectius establerts en el Projecte Tamagad³.

- Adquirir els coneixements bàsics en llengua castellana i catalana.
- Adquirir habilitats socials en relació a la higiene, la salut i l'educació.
- Conèixer i apropar-se al sistema educatiu, social, sanitari i cultural.
- Participar en les activitats, festivitats i tradicions del municipi.
- Canviar el que sigui necessari en l'àmbit individual i/o familiar per tal de millorar la inserció social en els diferents sistemes i espais de la comunitat.
- Adquirir habilitats i coneixements laborals, en cas de voler treballar.
- Reduir la xenofòbia i el racisme a la comunitat receptora, a través de l'intercanvi cultural.

2.6. Metodologia.

Les estratègies metodològiques són diverses i complementaries:

- Entrevistes individuals/familiars.
- Sessions grupals en la formació i en l'adquisició de les habilitats.

---

³ Vegeu IX. Apèndixs, 4. Document explicatiu sobre el Projecte Tamagad (p.53)

- Disseny d'itinerari individualitzat basat en les necessitats les motivacions i les aspiracions de cada participant.

Aquestes estratègies metodològiques parteixen, teòricament, de la proximitat, la confiança i la flexibilitat amb les participants.

2.7. Seguiment i avaluació.

Per últim, l'associació avalua el seu projecte a partir d'una sèrie d'indicadors qualitius i quantitius que l'entitat presenta com a objectivament verificables. El mes de desembre es fa una valoració de tot l'any que l'entitat anomena avaluació final. La primera quinzena de gener s'avaluen, més específicament, els objectius del projecte, a més, durant l'any es fa un seguiment exhaustiu que s'aconsegueix mitjançant una reunió setmanal entre els professionals de l'entitat, es tracta d'una sessió que té la finalitat d'aconseguir una bona coordinació interna, tot i que ocasionalment també hi poden participar serveis externs. Com a mínim un cop al trimestre, també es realitzen una valoració i una trobada individual, amb cadascuna de les dones participants. Totes aquestes mesures pretenen assegurar l'obtenció d'uns bons resultats i d'una feina ètica i de qualitat.

III. OBJECTIUS DE LA INVESTIGACIÓ

A continuació, es presenta l'objectiu de la investigació. Aquest es divideix en tres objectius específics que s'enfoquen, sobretot, en l'interès que poden tenir els seus resultats per a la pròpia Associació Pa i Mel i per a la professió de l'Educació Social.

Taula 2: Objectius de la investigació

Objectiu General	Objectius específics
1. Analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i esbossar una proposta de millora a la realitat analitzada.	1.1. Identificar el model que orienta les accions del projecte Tamagad a partir de l'anàlisi dels seus documents i dels relats de les treballadores i de les dones participants. 1.2. Elaborar un instrument que possibiliti l'anàlisi. 1.3. Esbossar una proposta de millora per a orientar les seves accions al model intercultural.

Font: Elaboració pròpia. Tintoré, 2020.

IV. METODOLOGIA

1. Disseny de l'estudi.

Aquesta investigació basa la seva metodologia en una aproximació qualitativa que té la finalitat de triangular la informació des de fonts verbals i escrites. Si una mateixa hipòtesi pot ser contrastada amb metodologies independents incrementarà la confiança en la veracitat dels resultats (Bericat, 1998). Amb un sol grup d'informació, com serien les professionals de l'entitat, no n'hi ha prou per obtenir uns resultats vàlids, de manera que s'ha ampliat la població objecte d'estudi a les dones participants. Per últim, cal afegir que s'estudia un moment únic en el temps causat per la pandèmia COVID-19, això sotmet la validesa de la investigació a un període temporal i constitueix un disseny no experimental, d'abast seccional (Sierra, 2001). Aquest Treball de Fi de Grau ha ocupat un període de quatre mesos, i s'ha dividit en nou fases bàsiques. Es pot concloure amb la idea que l'organització del temps ha estat imprescindible per poder dur a terme la investigació a un ritme certament lleuger i atent a la vegada. Seguidament es presenta la taula que divideix la investigació en un seguit de fases presentades pels autors Delgado i Gutiérrez (1999).

Figura 1: Fases del treball.

	Set		Oct				Nov				Des			
	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. Formulació del problema														
2. Fase exploratòria														
3. Disseny de la investigació														
4. Treball de camp														
5. Resultats														
6. Conclusions i propostes														

Font: Elaboració pròpia. Delgado i Gutiérrez, 1999.

Tal i com explica la Doctora en Estudis de la Població, Carolina Martínez-Salgado (2012), en la mostra qualitativa, el que interessa opera amb una número reduït de casos, essent la profunditat del coneixement de l'objecte d'estudi i no l'extensió de la quantitat d'unitats el que importa. Doncs bé, l'univers de la primera mostra escollida per a la investigació consta de tres professionals de l'entitat. Amb aquesta mostra es pretén enriquir i reforçar els resultats. Els criteris d'inclusió emprats han sigut; portar, com a mínim un any de bagatge a l'entitat, conèixer en profunditat el Projecte Tamagad i participar de manera voluntària signant el consentiment informat. Per a més concreció, les professionals entrevistades són tres dones que compleixen els requisits esmentats i que, a més, ocupen un càrrec que pot influenciar el transcurs del projecte:

Taula 3: Característiques de les professionals seleccionades.

Nom	Estudis	Rol
Aina Pérez	Filologia Àrab	Coordinadora del Projecte Tamagad
Lucía Vial	Ciències Ambientals	Coordinadora del Curs Prepara't, un projecte propi de Pa i Mel.
Ada Siquier	Sociologia i Comunicació	Directora i coordinadora de Pa i Mel

Font: Elaboració pròpia. Tintoré, 2020.

En el segon i últim grup, el nombre de participants és més elevat ja que compta amb l'aportació de quatre dones que han estat escollides dins l'àmbit de recerca. En aquest cas, els criteris d'inclusió són; la majoria d'edat, participar actualment i de manera activa en el projecte, portar un bagatge mínim de sis mesos i participar de manera voluntària signant el consentiment informat. Concretament aquestes dones són participants actives en els diversos grups de llengua castellana i alfabetització. Totes elles han volgut mantenir l'anonimat i és per això que els seus noms no apareixeran a la investigació i

se les enumerarà per tal d'identificar-les. A continuació, s'exposen les característiques que es creuen rellevants a l'hora de tenir en compte les seves respostes:

Taula 4: Característiques de les participants seleccionades.

Participant	Edat	Origen
1	25	Zaio, Marroc
2	30	Driouch, Marroc
3	27	Berkane, Marroc
4	33	Nador, Marroc

Font: Elaboració pròpia. Tintoré, 2020.

2. Obtenció d'informació.

2.1. Tècniques de recollida d'informació.

En aquest apartat es recullen les dues tècniques que s'han fet servir per recollir informació; la recerca bibliogràfica i l'entrevista semiestructurada. Pel que fa la tècnica de recerca bibliogràfica s'ha investigat:

- Bibliografia sobre els diversos models de gestió de la diversitat cultural: Llibres, articles, material docent de les assignatures *Educació Intercultural*, *Animació Sociocultural* i *Conflicte i Mediació*, treballs de fi de màster, tesis doctorals i seminaris.
- Dades sobre el context: Informes sobre la realitat de Sa Pobla i estadístiques oficials i actuals sobre el municipi i la seva població.
- Documents sobre l'entitat Pa i Mel: Materials no publicats generats per la mateixa associació i el contingut de la pròpia web oficial.

L'entrevista semiestructurada, per altra banda, ha sigut la tècnica usada per a recollir informació dels dos grups poblacionals esmentats. A partir d'aquest enfocament qualitatiu es pretén preguntar i/o discutir sobre certs temes (Salkind, 1999). L'elecció es deu a la impossibilitat de recollir informació des de l'observació o des de les enquestes, de manera que a partir de l'entrevista es pretén conèixer una perspectiva en profunditat.

2.2. Disseny d'anàlisi de contingut.

Als apèndixs, es presenten els dissenys que s'han utilitzat per a obtenir informació. Cal saber que s'han formulat a partir d'una perspectiva intercultural i que s'enfoquen bàsicament en la resolució dels objectius de la investigació. La taula exposada al punt 3.3.⁴ ha sigut una referència a l'hora de desenvolupar les preguntes, i és que per a realitzar una proposta de millora que estigui orientada al model intercultural, abans cal saber quines de les condicions compleix el projecte o, si més no, quins són els punts

---

⁴ Vegeu *Taula 1: Condicions que cal que compleixi un programa intercultural* (p.15)

que caldria reforçar. Dit això, s'observaran dos dissenys. A l'Apèndix 2⁵, s'hi presenta el disseny que s'ha utilitzat per a les entrevistes a les professionals del Projecte Tamagad. A l'Apèndix 3⁶, s'hi pot veure el disseny que s'ha fet servir per a les entrevistes a les dones participants.

2.3. Consideracions ètiques i legals.

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (Boletín Oficial del Estado, 1999), és primordial garantir el consentiment informat de la persona o persones entrevistades mitjançant un full de consentiment informat on figurin les dades personals i la signatura de la mateixa o mateixes. En l'apartat on s'explica el procediment del treball de camp, s'ha comprovat com, abans d'iniciar cap entrevista s'ha informat dels drets aprovats amb els que pot comptar cada participant. Als apèndixs es podrà observar quin és el model de consentiment informat que s'ha utilitzat en aquesta investigació⁷.

2.4. Limitacions de la recerca.

La present investigació social s'ha trobat amb una sèrie de limitacions que han dificultat l'obtenció dels resultats. Tanmateix, aquestes no han impedit que es compleixin els objectius proposats. En primer lloc, aquest treball s'ha realitzat en un context de pandèmia mundial. La COVID-19 ha condicionat negativament la investigació perquè les entrevistes han hagut de ser virtuals. Moltes s'han realitzat a través de trucades telefòniques, sempre enregistrades, i no poder observar part de la comunicació no verbal ha dificultat la fluïdesa de les converses.

La segona limitació, és la distància prèvia que hi havia entre la investigadora i l'entitat Pa i Mel. Abans d'iniciar el treball, la investigadora que, d'altra banda és resident a Catalunya, no tenia cap contacte ni amb les professionals de l'entitat ni amb cap habitant del municipi de Sa Pobla. Això no ha facilitat gens el poder aconseguir les entrevistes

---

⁵ Vegeu IX. Apèndixs, 2. *Disseny per a l'entrevista a les professionals* (p.47)

⁶ Vegeu IX Apèndixs, 3. *Disseny per a l'entrevista a les participants* (p.51)

⁷ Vegeu IX Apèndixs, 1. *Model de consentiment informat* (p.43)

pertinents, tot i que finalment aquest fet ha esdevingut una oportunitat per a conèixer una nova realitat.

La tercera i última limitació que presenta aquesta recerca es troba en les entrevistes realitzades a les dones participants. D'acord amb la lògica del projecte, cap d'elles parla fluidament ni el castellà ni el català. A la vegada, la investigadora no domina cap de les llengües que elles coneixen. Si a això se li afegeix el que s'ha esmentat sobre la limitació en escoltar només la veu de les entrevistades i no poder-les veure, es comprendrà que la comunicació s'ha vist lleugerament obstaculitzada, la qual cosa no ha impedit que siguin d'una elevada rellevància per a la investigació.

V. RESULTATS I DISCUSSIÓ

En aquest punt s'hi exposen els resultats obtinguts de manera clara i sota cap manipulació. Com s'observarà, els resultats es divideixen en les categories que hauria de complir un programa intercultural⁸, partint de la triangulació entre la recerca bibliogràfica i les entrevistes realitzades.

1. Anàlisi a partir del model intercultural.

1.1. Participació de tots els grups culturals.

Com s'ha explicat anteriorment, el 95% de les dones participants és d'origen marroquí mentre el 5% restant és d'origen senegalès. Ada Siquier (2020) explica aquest percentatge a partir de les característiques poblacionals del municipi. “Ve donat pel context, hi ha molta més població marroquina que senegalesa (Siquier, 2020)”. Lucía Vial, esmenta que anys anteriors havien tingut participants d'origen escocès i anglès, però també matisa que van ser casos puntuals perquè la realitat migratòria de Sa Pobra és una altra. Tanmateix, recorda la participació d'aquestes dones com quelcom positiu: “Fue muy bueno porque se crea otra cosa distinta, no es una cultura muy diferente, entonces se complementan y aprenden las dos de ambas partes (Vial, 2020)”. Així, l'ambientòloga dona a entendre que com més propers són el grups culturals, més fàcil és el mutu aprenentatge, una convicció que, d'altra banda, porta implícita l'homogeneïtzació dels grups culturals, entenent els seus membres com persones amb unes característiques molt similars i immutables, una idea molt qüestionada pel model intercultural, que defensa l'interior heterogeni de cada grup i la diversitat com una riquesa. En el moment en què Vial destaca com a fet positiu que dos grups culturals tinguin trets similars s'allunya del model intercultural.

Dit això, el Projecte Tamagad no compta amb la participació de tots els grups culturals del municipi. Compta amb treballadores mallorquines, una majoria participant marroquina i una minoria senegalesa, d'entre altres orígens excepcionals. El més

---

⁸ Vegeu Taula 1: *Condicions que cal que compleixi un programa intercultural* (p.15)

provable però, és que aquesta manca de pluralitat es degui, en part, a les activitats del projecte en si, les quals requereixen un perfil de dones que no entenguin o que estiguin en l'inici de l'aprenentatge d'alguna de les llengües oficials de Mallorca.

1.2. Renúncia a l'etnocentrisme.

S'ha considerat primordial analitzar de quina manera les tres treballadores entrevistades, que precisament formen part de la cultura dominant a Mallorca, comprenen el privilegi del poder sociocultural. Lucía Vial, expressa:

“Desde el punto en el que tú te encuentras en tu país, en tu cultura, y ellas vienen a ti porque no tienen esos conocimientos, tú ya tienes, a nivel social, otra posición. Otra cosa es qué hagas tú con esa posición y como la utilices, pero no sirve de nada negarla (Vial, 2020)”.

Així, Vial creu que les relacions de poder que, d'altra banda considera inevitables, s'estableixen a partir d'aquells que posseeixen “el saber” i d'aquells que el necessiten. Aquesta perspectiva queda molt lluny de les intencions del model intercultural perquè precisament el que defensa és que tot coneixement té validesa i que, per tant, compartir-lo ha de tenir la mateixa rellevància ho faci un grup o un altre. Ada Siquier, coincidint amb la seva companya, està convençuda que les relacions de poder hi són, i ho justifica sense criticar-les, com si aquesta jerarquia fos, d'alguna manera, lògica.

“Per elles som el seu suport en els tràmits, en els papers i per elles representem molt més del que nosaltres a vegades ens pensem [...]. A més, fa tants anys que existeix aquest programa que ja és conegut que som com una entitat d'ajuda, de confiança (Siquier, 2020)”.

La filòloga Aina Pérez també reconeix que es troba en una situació privilegiada tot i que no creu que la raó del poder que tenen provingui del saber que posseeixen o del servei que proporcionen sinó del context social i geogràfic en què ha transcorregut la seva vida. “Sóc una privilegiada per haver nascut on he nascut (Pérez, 2020)”. Durant l'entrevista també destaca la importància de l'aprenentatge mutu en contraposició de les relacions de poder. “Els dic: Vosaltres no sabeu tot el que jo aprenc, i una de les coses que aprenc és que realment mai puc estar per damunt de tu si no casi al revés, tu m'ensenyes (Pérez, 2020)”. És cert que s'apropa a la perspectiva del model intercultural, però no ho fa des de la crítica estructural, així com tampoc ho fan les seves companyes ni la

documentació⁹, per això s'evidencia que el Projecte Tamagad no té cap estratègia per a lluitar contra l'etnocentrisme.

En la línia d'identificar actituds etnocèntriques, s'observen alguns dels objectius del projecte¹⁰. Es demana l'adquisició de noves habilitats, el coneixement del funcionament del sistema social i cultural, entre d'altres, i l'assoliment de canvis individuals o familiars que facilitin la inserció. Aquests objectius encaixen perfectament en el model assimilacionista ja que, aparentment, pretenen transformar la simbologia de les dones participants per adaptar-la a la realitat mallorquina. Així, no és casual que totes les activitats on es participa estiguin organitzades des de la cultura dominant. Lucía Vial especifica el tipus d'activitats que interessin de cara al compliment dels objectius: "Cualquier actividad en las que ellas puedan sentirse parte del lugar al que han llegado (Vial, 2020)". Ada Siquier, per la seva banda, considera fonamental que coneguin i valorin la cultura mallorquina i, complementant a les seves companyes, Aina Pérez, afegeix que participar en les activitats organitzades pel municipi ajuda a les participants a trobar similituds entre la seva cultura i la cultura mallorquina. Altra vegada, aquesta darrera reflexió, nega que la diversitat en si sigui una riquesa.

En aquest punt, és pertinent qüestionar-se si grups culturals com el marroquí o el senegalès tenen les mateixes oportunitats per expressar-se i compartir les seves festivitats. Això i els objectius que, en certa manera, els demanen un canvi de comportament, podria suposar que les dones participants s'haguessin sentit pressionades a deixar enrere la seva identitat cultural, però el cert és que les quatre dones participants entrevistades han contestat que mai han tingut la sensació que cap professional les incités a fer cap canvi, de fet, totes elles es mostren encantades amb les activitats esmentades perquè diuen que n'aprenen molt i, a la vegada, no pretenen renunciar als seus trets culturals. Tot i així, de tot el que s'ha exposat se'n pot destacar una manca d'equilibri en la importància que es dona a cada cultura, la qual cosa assenyala l'etnocentrisme que hi ha al rerefons del projecte.

---

⁹ Vegeu IX. Apèndixs, 4. *Document explicatiu sobre el Projecte Tamagad* (p.53)

¹⁰ Vegeu II. Marc teòric, 2.5. *Objectius* (p.18)

1.3. Diàleg bidireccional.

Anteriorment s'han exposat les diferents estratègies d'avaluació del projecte¹¹. A més, Ada Siquier afegeix que la tasca avaluadora no només es limita als períodes formals que hi ha marcats sinó que es duu a terme una avaluació a cada sessió i en conjunt amb les dones participants. "A cada sessió, [...] avaluem un poc els continguts que s'han treballat, l'evolució de les alumnes i es mira si s'ha de tirar cap aquí o cap allà (Siquier, 2020)". Aina, afegeix que un cop al mes, sortint del guió establert i destacant la flexibilitat del projecte, les dones participants i ella recullen possibles canvis per millorar. Tot això es fa, com bé explica Lucía Vial, prioritzant la veu de les participants. "En función de las necesidades de cada grupo. Las mujeres hablan, las mujeres se expresan a través de dudas en clase. Aina en equipo nos comenta, entonces proponemos (Vial, 2020)".

Totes aquestes formes de valorar el procés del projecte són pertinents des d'una perspectiva intercultural, però el cert és que les decisions finals es prenen des de l'equip de professionals. Tot i així, les quatre participants entrevistades tenen molt clar que la seva veu és escoltada i que es veu posteriorment reflectida en el funcionament del projecte. Davant d'això, es pot concloure que, de la mateixa manera que proposa el model intercultural, s'aconsegueix crear un projecte compartit que es defineix a partir del diàleg constant. Però, malgrat la comunicació sigui fluïda, el projecte peca de desigualtat en el moment en què les decisions no es prenen amb tots els actors implicats en el projecte, precisament és aquest darrer element el que l'allunya del model intercultural.

1.4. Principi d'igualtat i de diferència.

Partint d'una presa de decisions desigual i d'un enfocament etnocèntric, és evident que l'actuació no té en compte el principi d'igualtat. Per saber si el Projecte Tamagad dona valor a la diferència i respecta les especificitats de cada cultura, és pertinent assenyalar els objectius que requereixen l'adquisició de noves habilitats¹², ja que condueixen a preguntar-se com es valoren les habilitats que aquestes dones van adquirir als seus països d'origen. Ada Siquier, d'acord amb l'opinió d'Aina Pérez, parla de la sanitat i

---

¹¹ Vegeu II. Marc teòric, 2.7. *Seguiment i avaluació* (p.19)

¹² Vegeu II. Marc teòric, 2.5. *Objectius* (p.18)

expressa que la gran majoria mai ha accedit al sistema sanitari formal i que, per tant, no tenen habilitats en aquest àmbit. “Tot ho han après 100% aquí (Siquier, 2020)”. Les dues treballadores només fan referència als sistemes sanitari i educatiu, tanmateix, el projecte també parla d’adquirir habilitats d’higiene, socials i culturals. Escoltem què en pensa Lucía, en relació a això. “A mí no me toca juzgar ninguna cultura. Creo que las habilidades de cada persona, independientemente de su territorio son diferentes [...], ellas no tienen por qué perder su identidad (Vial, 2020)”. En el moment en què Lucía rebutja judicis i reconeix que cadascú té unes habilitats igualment respectables, hi podem observar una actitud propera a la interculturalitat.

Dit això, la qüestió és quines conseqüències podria tenir, segons les treballadores, que no adquirissin les habilitats desitjades des del projecte. Doncs bé, la mateixa Lucía diu el següent: “Cada una elige unas cosas, y no eligen todas las mismas y no todas llegan hasta el mismo lugar y eso tiene unas consecuencias sociales, claro, entonces algunas se quedan más atrás y otras más dentro (Vial, 2020)”. Les paraules de la professional indiquen que si la dona participant decideix que hi ha aspectes de la cultura dominant amb els quals no se sent còmoda les conseqüències seran quedar-se més enrere o, dit d’una altra manera, tenir més risc d’exclusió social. Ada, afegeix que una altra conseqüència seria que no fossin autònomes i que no es poguessin desenvolupar totes soles al municipi “[...] com individus grans i responsables (Siquier, 2020)”, una afirmació que ens transporta al paternalisme i, fent un retorn al punt anterior, a l’etnocentrisme. Per últim, Aina expressa que si no s’adquirissin les habilitats que proposa la cultura dominant, el grup cultural mallorquí se sentiria molest. “Crea malestar, és així, i se xerra (Pérez, 2020)”. Dit això, es pot observar que el Projecte Tamagad valora la diversitat de les participants sota la condició que coneguin la cultura dominant i la integrin a les seves vides, a la vegada, que actua des d’unes relacions desiguals.

1.5. Reconeixement de l’altre.

Tot i que les relacions que es generen des del Projecte Tamagad s’allunyen de la mirada intercultural, és important destacar que es reconeix l’heterogeneïtat del grup. Això es veu clarament en l’organització d’un seguiment individual que es realitza, com a mínim, un cop al trimestre i que pretén conèixer les expectatives i les necessitats de cada dona. A la vegada, les quatre participants afirmen que se senten escoltades i valorades com a persones singulars, amb realitats diverses.

1.6. Diferència entre allò cultural i allò resultat de les condicions de marginació en la societat d'acollida

---

Preguntant a les tres treballadores quins problemes creuen que són recurrents al perfil de dones participants en el Projecte Tamagad, es defineixen els següents:

- **Masclisme.** Tant Pérez com Siquier coincideixen en el fet que moltes de les dones participants provenen de societats amb marcs fortament heteropatriarcal, conseqüentment, la majoria d'elles viuen en situació de dependència econòmica i social. Cap de les dues creu que aquest sigui un problema intercultural sinó un problema sistèmic que cal resoldre des de la perspectiva feminista. Així, Aina explica que tenen la voluntat que les dones se sentin lliures. “Moure’s amb total llibertat, poder xerrar amb total llibertat i poder estar en el lloc que vull (Pérez, 2020)”. De fet, la Participant 2 expressa que no li agrada que hi hagi tantes persones marroquines a Sa Pobla. Explica que hi ha persones molt tancades que critiquen que surti i que faci el seu dia a dia així com vol. Lucía explica que arran d'aquesta problemàtica s'està deliberant la creació d'un nou grup dedicat a les violències de gènere.
- **Exclusió per raons econòmiques:** La majoria de dones participants es troben en una situació econòmica precària. Això ho expressen tant Vial com Siquier. Les dues estan d'acord en què el problema rau en les institucions. Ada, per altra banda, relaciona l'arrel del problema amb la desigualtat que caracteritza Europa. “Va lligat a un continent que té ciutadans de primera i de segona, si no tens papers, no tens feina (Siquier, 2020)”.
- **Exclusió per raons socials:** Les Participants 2, 3 i 4, tenen la sensació que viuen en una societat racista tot i que les tres diuen no haver experimentat mai una experiència negativa, aquí caldria especificar com cadascú defineix el que és una experiència negativa. Lucía està d'acord en què a Sa Pobla s'exclou per raons socials, més específicament, per raons de llengua i cultura. Aquest problema, segons Aina, sí que es podria resoldre amb una òptima gestió de la diversitat. “Estaria molt bé, sempre des del punt de vista de veure a l'altre com una oportunitat d'aprendre i de créixer i no com un rival ni un enemic (Pérez, 2020)”.

Davant dels problemes que les treballadores entrevistades consideren més recurrents, ens trobem amb tres problemàtiques ben clares i definides que no es confonen entre elles i, de les tres, només una es pot resoldre des de la interculturalitat, per tant, els problemes estan relacionats adequadament amb el marc social i institucional que envolta el municipi i que envolta també l'origen de les dones participants.

1.7. Col·laboració de l'Estat i la Societat Civil

La societat civil de Sa Pobla no és un actor que promogui la interculturalitat. La Participant 3, explica que dominar el català i el castellà, és la millor manera de crear vincles amb la població mallorquina. “Cuando la gente habla español te tratan mejor, cuando no hablan nada no les gusta (Participant 3, 2020)”. A la vegada, Aina Pérez, diu que Sa Pobla està a mig camí en la construcció d'una comunitat per a tothom ja que, entre els diferents grups culturals hi ha picabaralles. Vial afegeix que, tot i que la idea que tothom formi part d'una mateixa comunitat li agrada, no es correspon amb la realitat. “Es muy bonito, como idea, que todo el mundo se sienta parte de una misma comunidad, pero la realidad es que estamos muy sesgados (Vial, 2020)”. Pel que fa la col·laboració de l'Estat, Aina i Lucía comparteixen el desig de comptar amb més recursos econòmics, la qual cosa posa en evidència el suport de l'Estat a l'entitat.

“Si tuviéramos más recursos económicos podría mejorar, porque [...] siempre hay mujeres que se quedan fuera. Este año hemos incorporado algunas clases con voluntarios y con determinados grupos se puede hacer, pero con otros no porque no puedes dejar en manos del voluntariado determinadas cuestiones (Vial, 2020)”.

1.8. Garanties sobre la continuïtat de cada cultura

Les dones participants han afirmat rotundament que mai han sentit la seva cultura amenaçada i, a més, com s'ha comentat anteriorment, mai s'han sentit pressionades per abandonar els seus trets culturals. Altra cosa és que el Projecte Tamagad no s'enfoqui ni en el manteniment de la cultura de les dones participants ni en l'expressió d'aquesta en el territori, això confirma que més enllà de la cultura dominant, la resta de cultures al municipi no es consideren part de la diversitat cultural. Davant d'això, és convenient afirmar que no hi ha una mirada intercultural sinó una mirada assimilacionista que té una finalitat homogeneïtzadora tot i no ser percebuda per les participants.

1.9. Consideració social i cultural de que les cultures són canviants.

Aina Pérez creu que els homes marroquins acostumen a tenir més por que la seva cultura canviï que no pas elles.

“Els homes tenen por que les dones comencin a sortir més del que, entre cometes, tocaria, que es comencin a relacionar amb persones que els donin certa informació que fins ara es limitava als homes, això en el cas dels marroquins (Pérez, 2020)”.

És un apunt interessant, tot i que Ada Siquier afirma que a tots els grups culturals hi ha persones més reticents als canvis de la seva cultura. “Dins totes les cultures sempre tens les forces conservadores que són justament les que passen més pena per la influència d’altres cultures (Siquier, 2020)”. Tot i que no tothom considera que la cultura és canviant, les dones participants han demostrat que són flexibles i que estan obertes a aprendre noves cultures i llengües. La Participant 1 explica: “Me encanta conocer a gente de otros países, para que me cuenten sus culturas, es mejor, cada vez sabes más (Participant 1, 2020)”. L’actitud de les participants té un caràcter intercultural i, amb una mica més d’ambigüïtat, les treballadores entrevistades també afirmen estar obertes al canvi cultural.

VI. CONCLUSIONS

La present investigació ha presentat els models teòrics des dels quals es pot gestionar la diversitat cultural. El model intercultural s'ha mostrat com el model desitjable però analitzant la informació obtinguda es pot concloure que el Projecte Tamagad no es duu a terme des d'un enfocament intercultural sinó des d'un enfocament assimilacionista.

Per començar, el projecte no ofereix l'oportunitat d'establir un intercanvi amb tots els grups culturals presents a Sa Pobla, de fet, les dones participants només experimenten l'intercanvi entre elles. És cert que les característiques del projecte limiten el perfil de les dones participants a ser d'una procedència on no es parli ni el castellà ni el català, de totes maneres, això no hauria d'impedir l'objectiu que les dones participants experimentessin un intercanvi de coneixements i creences amb els diversos grups culturals del territori. De fet, més que un intercanvi, es fomenta l'adquisició dels trets d'una sola cultura, la cultura mallorquina que, en aquest context geogràfic, ocupa la posició de cultura dominant. Això no només s'ha vist en els objectius establerts, també s'ha pogut comprovar en les activitats que s'organitzen, que pràcticament només posen en contacte les dones participants amb la realitat mallorquina, i s'ha vist en les entrevistes a les professionals que reiteren la importància de l'exercici que les dones participants haurien de realitzar per a integrar la simbologia mallorquina en el seu dia a dia. Des del Projecte Tamagad, es considera aquesta la manera més adient de crear un comunitat que inclogui a tothom però no hem d'oblidar que un dels objectius del mateix projecte és reduir el racisme i la xenofòbia, i si les expectatives del grup cultural dominant són l'adaptació dels altres a la seva normativa social, la resta de grups culturals corren el risc de sentir-se exclosos fins que això no succeeixi. Dit això, des d'un punt de vista intercultural, aquesta no és la millor estratègia per a aconseguir els objectius esmentats. A tot això, és important destacar que les treballadores entrevistades es mostren obertes a conèixer la realitat de les dones participants, a treballar des del respecte i a iniciar un procés d'aprenentatge mutu, i malgrat aquesta voluntat, que és tan propera al model intercultural, les dinàmiques del projecte esdevenen jeràrquiques i etnocèntriques.

Un altre dels motius pels quals el Projecte Tamagad encaixa en el model assimilacionista és que la diferència no es presenta com una riquesa. Això s'ha evidenciat en els objectius però també en el convenciment de les professionals, quan reivindiquen que la millor eina d'inclusió és el canvi de totes aquelles persones que no

pertanyen a la cultura dominant. Tampoc es reconeixen les aportacions que les dones participants podrien fer al municipi, de fet, es considera que cal realitzar un treball de base i es pretén reeducar-les. Dit això, el projecte no promou la igualtat entre els diversos grups culturals perquè la premissa, com ja s'ha dit, és etnocèntrica i entén que hi ha cultures més valuoses que d'altres. Segurament amb una voluntat protectora, el projecte intenta actuar de la manera més sigil·losa possible per tal de no generar malestar en la cultura dominant, però de manera més o menys conscient el que s'està demanant a les dones participants és que s'apropin tant com puguin a la cultura mallorquina per tal que tot allò que les diferencia quedi dissimulat.

Tot seguit s'exposa la taula de condicions que cal que compleixi un programa intercultural completada a partir de la informació recollida sobre el Projecte Tamagad. Com es pot comprovar, el model intercultural no es veu reflectit en el projecte en qüestió i, com que un dels objectius específics de la investigació és elaborar una proposta de millora orientada al model intercultural, serà bo tenir en compte quins són els punts que es compleixen i quins són aquells que cal reforçar.

Taula 5: Condicions que el Projecte Tamagad compleix d'acord amb el model intercultural.

Condicions	SÍ	NO
1. Participació de tots els grups culturals		X
2. Renúncia a l'etnocentrisme		X
3. Diàleg bidireccional		X
4. Principi d'igualtat i de diferència		X
5. Reconeixement de l'altre	X	
6. Diferència entre allò cultural i allò resultat de les condicions de marginació en la societat d'acollida	X	

7. Col·laboració de l'Estat i la Societat Civil		X
8. Garanties sobre la continuïtat de cada cultura		X
9. Consideració social i cultural de que les cultures són canviants	X	

Font: Elaboració pròpia. Tintoré, 2020.

VII. PROPOSTES

Aquest espai va directament lligat a les conclusions de la investigació. Anteriorment s'han presentat una sèrie de punts que caldria reforçar per tal que el Projecte Tamagad s'orientés al model intercultural, d'acord amb aquesta informació, es presenta l'esbós d'unes propostes que pretenen aconseguir-ho.

1. Activitats plurals. Es tracta d'organitzar activitats que incloguin tots els grups culturals presents al municipi i que es duguin a terme des de les diverses perspectives culturals. D'aquesta manera es potenciarien les relacions entre tots els habitants de Sa Pobla i es destacarien les valuoses habilitats que cada grup cultural i, específicament, cada persona, volgués compartir amb la resta. Les activitats plurals són una eina per a cohesionar una població obertament diversa que s'escolta i es respecta. A més, també és una manera d'empoderar diversos sectors de la ciutadania i de reconèixer-los com a valuosos i necessaris. Des d'aquesta proposta, el principi d'igualtat i el dret a la diferència es prioritzarien mentre la interculturalitat es veuria reflectida en un projecte de convivència compartit i basat en l'intercanvi cultural. Ara bé, perquè aquestes activitats siguin fructíferes és molt important veure les persones més enllà del seu grup cultural. Cal evitar la generalització de trets i característiques per a poder deixar aflorar els interessos de cada individu.

2. Organització horitzontal. Per a orientar el Projecte Tamagad al model intercultural, caldria que les decisions es prenguessin de manera conjunta i consensuada. Això vol dir que les dones participants haurien de tenir veu i poder de cara a l'organització de l'entitat. La presa de decisions i les tasques d'avaluació es farien conjuntament i es creuria en la plena capacitat de les dones per a gestionar el seu propi itinerari. Aquesta nova organització oferiria espais setmanals per al debat i la reflexió i es fomentaria la creativitat per a renovar el projecte d'acord amb les expectatives i les necessitats del grup. El paper de les professionals es limitaria a l'acompanyament, al recolzament i al traspass del contingut lingüístic que entre les participants s'acordés. Es tractaria de formar un equip on tothom tingui la mateixa veu i on la jerarquia alumna – professora, perdi tot sentit.

3. Sensibilitzar a la població de la cultura dominant. Destinar part del projecte a treballar exclusivament amb les persones de cultura mallorquina és necessari per

obtenir uns bons resultats. Això es podria fer a través de xerrades, tallers i activitats que qüestionessin les relacions de poder i l'etnocentrisme que caracteritza la realitat social. L'objectiu d'aquesta proposta és convidar a la reflexió, a la introspecció i a la crítica dels propis privilegis. A la vegada, caldria treballar els valors de la diferència i del respecte, així com també caldria treballar el concepte de cultura. D'alguna manera, es pretén fomentar el coneixement entre la població que es troba en situació de poder per trencar estigmes i fer caure segons quines pors, per exemple, la por al canvi. A més d'aquestes iniciatives, fóra bo treballar per a la consideració de cultures alienes presents al territori, com podrien ser la marroquina i la senegalesa i, a més de prendre-les en consideració, s'hauria de potenciar el seu reconeixement com a part pròpia i valuosa d'un municipi que està en canvi constant i que s'enriqueix en l'intercanvi cultural i la diferència entre individus.

VIII. REFERÈNCIES

1. Bibliografia

- Beltrán, J. (2010). El nou valor de la diferència. Dins Beltrán, J. i Pascual, J. (coords.), *Educació intercultural*. (Mòdul Didàctic 1). FUOC.
- Bericat, E. (1998). La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social. Significado y medida. Barcelona: Ariel.
- Cohen-Emerique, M. (2013). Por un enfoque intercultural en la intervención social. *Educación Social. Revista de Intervención Socioeducativa* (54), 11-38.
- Delgado, J. i Gutiérrez, J. (coord.)(1999) Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales. Madrid. Síntesis.
- Font, J. i Pons, M. (2011). Treball en xarxa amb menors a Sa Pobla. *Anuari de l'Educació de les Illes Balears*, 222-234.
- Giménez, C. (2009). Interculturalisme, definició, especificitat i dimensions. *Barcelona Societat. Revista de coneixement i anàlisi social* (16), 32-41.
- Iglesias, E. (2014). *L'educació intercultural a les organitzacions d'educació en el lleure de base comunitària: Propostes per enfortir la dimensió intercultural des de l'acció educativa* (Tesi doctoral no publicada). Universitat Autònoma de Barcelona.
- Kottak, C. P. (1994). *Antropología cultural*. Mc Graw Hill.
- Llena, Ma. (2011). Desenvolupament comunitari. Dins Soler, P., Invernó, J., Llena, M. A., Morata, M. J., Planas, A. i Ros, A. (coords.) (2011). *Animació Sociocultural*. (Mòdul Didàctic 9) FUOC.
- López, C. I Muñoz, E. (2008). Intervencions de l'educador social dins l'àmbit educatiu. Experiències a Sa Pobla. *Anuari de l'Educació de les Illes Balears*, 186-199.
- Malgesini, G. i Giménez, C. (2000). *Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*. Editorial Catarata.
- Marí, I. (2017). Un projecte compartible per tothom. Dins *Seminari sobre la interculturalitat a càrrec d'Isidor Marí* (pp. 1-9). Institut d'Estudis Catalans.

- Martínez-Salgado, C. (2009) Qualitative inquiry with women in poverty in Mexico City. Reflections on the emotional responses of a research team. 297-313.
- Mora, A. (2014). Construint la integració des de les polítiques públiques i la participació ciutadana: l'experiència de Gandia en el període 2005-2011. *TS Nova*. 10, 9-23.
- Morata, M. J. (2011). Animació sociocultural i escola. Dins Soler, P., Invernó, J., Llena, M. A., Morata, M. J., Planas, A. i Ros, A. (coords.) (2011). *Animació Sociocultural*. (Mòdul Didàctic 6) FUOC.
- Planas, A. (2011). Polítiques culturals. Dins Soler, P., Invernó, J., Llena, M. A., Morata, M. J., Planas, A. i Ros, A. (coords.) (2011). *Animació Sociocultural*. (Mòdul Didàctic 8) FUOC.
- Román, J. A. i Zajer, D. S. (2010). Fonaments per a una comprensió psicosocial del conflicte. Dins Román, J. A. (coord.) (2010). *Conflicte i mediació* (Mòdul Didàctic 1). FUOC.
- Salkind, N.J. (1999). *Métodos de investigación* (3a ed.). México: Prentice-Hall.
- San Román, T. (2001). Educación, marginación y minorías culturales. *Revista Asociación de Enseñantes con Gitanos*. (28). 63-67.
- San Román, T. (1996). Ni incompatibles ni idénticos. A *Los muros de la separación*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.
- San Román, T. i Rodríguez-García, D. (2007). Inmigración, salud y gestión de la diversidad. *Revista de Antropología Iberoamericana*. (3) 489-520.
- Sánchez, M.C. (2015) *La dicotomía cualitativo-cuantitativo: posibilidades de integración y diseños mixtos*. Campo Abierto, vol. monográfico, 11-30.
- Sierra, R. (2001). Técnicas de investigación social: teoría y ejercicios. Madrid: Ediciones Paraninfo, S.A.
- Soler, P., Invernó, J., Llena, M. A., Morata, M. J., Planas, A. i Ros, A. (2011). *Animació Sociocultural*. FUOC.
- Soler, P. (2011). Context, naixement i desenvolupament de l'animació sociocultural. Dins Soler, P., Invernó, J., Llena, M. A., Morata, M. J., Planas, A. i Ros, A. (coords.) (2011). *Animació Sociocultural* (Mòdul Didàctic 2) FUOC.

Tomás, A. S. (2018). *El jovent de la immigració magrebina a sa Pobra: Situació, context i incorporació de la interculturalitat dins l'educació*. [Treball de Fi de Màster no publicat]. Universitat de les Illes Balears.

2. Webgrafia.

Fundació Enciclopèdia Catalana (2020, novembre 04). *Etnocentrisme*. Gran Enciclopèdia Catalana. <https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0106996.xml>

Instituto Nacional de Estadística (2019). *Población del Padrón Continuo por Unidad Poblacional*. Recuperat de https://www.ine.es/nomen2/index.do?accion=busquedaAvanzada&entidad_amb=no&codProv=07&codMuni=44&codEC=0&codES=0&codNUC=0&denominacion_op=like&denominacion_txt=&L=0

Institut d'Estadística de les Illes Balears (2019). *4.09 Población extranjera por isla, municipio, país de nacionalidad más frecuente en la comunidad autónoma y año de la revisión del padrón*. Institut d'Estadística de les Illes Balears. Recuperat de https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/per-territori/07044/0f250505-30e7-4c74-a002-331b3fcb5e35/es/pad_t4i2.px

Junta Directiva (2016, maig 04). Qui som? [entrada blog]. Blogspot. Associació Pa i Mel. Recuperat 16 de novembre de 2020, de <http://juntadirectivapaimel.blogspot.com>

IX. APÈNDIXS

Apèndix 1. Model de consentiment informat.

DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT

TREBALL FINAL DE GRAU UNIVERSITARI EN EDUCACIÓ SOCIAL

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a que pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el Sr./la Sra. _____ major d'edat, amb DNI número _____ i correu electrònic _____, actuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l'estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informat/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.
- El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint-vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com / 690908835
Finalitats	<ul style="list-style-type: none"> - Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi - Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	<ul style="list-style-type: none"> - Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercir el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.

Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.
----------------------------------	--

A _____, a ____ de _____ 20__

El Sr./La Sra. _____ (nom i firma)

AUTORITZACIÓ PER A L'ÚS DE LA IMATGE/SO/VÍDEO

Amb la finalitat de dur a terme la investigació en el marc de l'Estudi i l'elaboració del treball, necessitarem fer gravacions audiovisuals de la imatge i veu dels participants en l'Estudi.

Fent una creueta al requadre següent, dono permís a Berta Tintoré Lecha per fer ús del material audiovisual que elabori durant la realització de les activitats que formin part de l'Estudi en les que vostè serà partícep i on apareixi la seva imatge i, en virtut de l'Estudi, la seva veu, durant el temps necessari i indispensable per a l'elaboració de l'Estudi i sense cap contraprestació econòmica.

L'estudiant es compromet a que la utilització d'aquestes imatges respecti la normativa aplicable i que en cap cas suposi una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets a l'honor, intimitat personal i pròpia imatge dels participants.

Autoritzo l'ús de la meva imatge en els termes indicats.

A Barcelona, a ____ de _____ 20__

El Sr./La Sra. _____ (nom i firma)

Apèndix 2. Disseny per a l'entrevista a les professionals.

Punts de partida	Preguntes
1. Participació de tots els grups culturals.	<p>1.1. Segons la documentació facilitada per l'entitat, hi ha un 95% de participants marroquines, i un 5% restant de dones que són de Senegal. Consideraries positiu que hi hagués més diversitat cultural entre les participants?</p> <p>1.2. El projecte presenta diverses activitats per dur a terme, entre elles, la participació en activitats culturals. Aquestes activitats culturals són sempre mallorquines?</p>
2. La cultura dominant renuncia a la seva posició privilegiada. Es qüestiona el poder i s'eviten actituds etnocèntriques.	<p>2.1. El Projecte Tamagad, defensa que les participants marquin el seu propi itinerari amb l'acompanyament d'una persona responsable. Tot i aquesta possibilitat d'autogestió, creus que és la teva responsabilitat delimitar i orientar aquest itinerari?</p> <p>2.2. Creus que és bo mostrar-los la cultura mallorquina perquè la valorin i s'hi adaptin?</p> <p>2.3. Creus que en la relació que estableixes amb les dones participants,</p>

	ocupes una posició privilegiada o de poder?
3. La pròpia diversitat i la de la resta de persones implicades al projecte, es presenta com una riquesa.	<p>3.1. Un dels objectius del projecte és que les dones participants adquireixin habilitats en l'àmbit sanitari, educatiu, social i cultural. Què n'opines de les que elles han adquirit als seus països d'origen?</p> <p>3.2. Creus que suposaria un problema que no adquirissin les mateixes habilitats que nosaltres? Si és així, quin tipus de problema creus que es generaria?</p>
4. Els grups culturals es relacionen entre si.	4.1. Consideres que aquest projecte facilita l'intercanvi i les relacions entre diferents grups culturals? Si és així, entre quins grups culturals diries que s'estableixen relacions?
5. El projecte pretén conèixer les cultures alienes i treballar a partir d'aquest reconeixement.	<p>5.1. Creus que facilita la feina el fet de conèixer la cultura de la dona participant?</p> <p>5.2. Consideres que coneixes en profunditat alguna cultura aliena a la teva?</p>
6. Els objectius del projecte són consensuats i el diàleg és bidireccional.	<p>6.1. Qui va definir els objectius del projecte?</p> <p>6.2. El projecte està sotmès a un seguiment per tal d'aplicar-hi millores.</p>

	<p>Com definiu quines són les possibles millores?</p> <p>6.3. Teniu reservat algun espai o algun moment periòdic on poder fer una valoració? Si és així, qui hi participa?</p>
<p>7. Cap cultura se sent amenaçada ni té por de perdre l'herència simbòlica, encara que es parteixi de la idea que les cultures són canviant.</p>	<p>7.1. Creus que hi ha algun grup cultural que senti que la seva cultura està amenaçada?</p>
<p>8. Es treballa perquè tothom se senti part d'una mateixa comunitat.</p>	<p>8.1. No és part dels objectius del Projecte Tamagad, però m'agradaria saber què n'opines de la idea que tothom se senti part d'una mateixa comunitat.</p> <p>8.2. Creus que Sa Pobla està a prop d'arribar a aquest punt? Per què?</p> <p>8.3. Consideres que hi ha algun grup cultural que sigui més reticent a compartir i a conviure amb d'altres grups?</p>
<p>9. Es distingeixen els problemes estructurals dels problemes interculturals.</p>	<p>9.1. Quines problemàtiques socials acostumen a presentar les dones participants?</p> <p>9.2. Consideres que aquestes problemàtiques es podrien resoldre treballant la convivència i la interacció positiva entre les diverses identitats culturals?</p>

10. Propostes	10.1. Tenint en compte el teu bagatge a l'entitat, creus que el Projecte Tamagad podria millorar d'alguna manera?
---------------	---

Apèndix 3. Disseny per a l'entrevista a les participants.

Punts de partida	Preguntes
1. La cultura dominant renuncia a la seva posició privilegiada. Es qüestiona el poder i s'eviten actituds etnocèntriques.	1.1. Creus que el teu grup té llibertat per a prendre decisions i per marcar el ritme d'allò que vol fer?
2. La pròpia diversitat i la de la resta de persones implicades al projecte, es presenta com una riquesa.	2.1. Alguna vegada has tingut la sensació que els/les professionals pretenien canviar la teva manera de comportar-te o les teves idees? Si és així, com t'has sentit?
3. Els grups culturals es relacionen entre si.	3.1. Aquest projecte t'ha donat l'oportunitat de conèixer persones noves? Si és així, són del teu mateix grup cultural o d'un grup cultural diferent?
4. El projecte pretén conèixer les cultures alienes i treballar a partir d'aquest reconeixement.	4.1. La teva participació al Projecte Tamagad t'ha ajudat a conèixer noves cultures? Si és així, quines?
5. Els objectius del projecte són consensuats i el diàleg és bidireccional.	5.1. Creus que la teva veu es té en compte a l'hora d'aplicar o de modificar el projecte? Si és així, de quina manera has pogut fer la teva aportació?
6. Cap cultura se sent amenaçada ni té por de perdre l'herència simbòlica, encara	6.1. Alguna vegada has tingut por que la teva cultura es perdi?

que es parteixi de la idea que les cultures són canviants.	6.2. Has tingut mai la sensació que estaves deixant enrere els teus valors culturals per adaptar-te a la cultura mallorquina? Si és així, com t'has sentit?
7. Es treballa perquè tothom se senti part d'una mateixa comunitat.	<p>7.1. M'agradaria saber què n'opines de la idea que tothom se senti part d'una mateixa comunitat.</p> <p>7.2. Creus que Sa Pobla està a prop d'arribar a aquest punt? Per què?</p> <p>7.3. Consideres que hi ha algun grup cultural que sigui més reticent a compartir i a conviure amb d'altres grups?</p>
8. Propostes	8.1. Tenint en compte el teu bagatge a l'entitat, creus que el Projecte Tamagad podria millorar d'alguna manera?

Apèndix 4. Document explicatiu sobre el Projecte Tamagad.

PROJECTE TAMAGAD

JUSTIFICACIÓ:

L'augment de la població immigrada al terme municipal de Sa Pobla esdevé significativa a partir de 1996. Actualment l'índex d'immigració ronda el 18,35% (dades padró municipal de juliol 2016), la majoria dels quals prové del Marroc (70%), específicament del Rif, al nord de Marroc. Aquesta és una zona aïllada i discriminada tant administrativament com culturalment pel seu propi país, fet que queda reflectit en una manca d'inversions a tots els nivells, especialment en infraestructures i en serveis personals (educació, sanitat...). Culturalment, la dona magribí és l'encarregada de la criança dels fills i del manteniment de la llar; model que continua al municipi d'acollida, amb l'aggravant que elles aquí es troben amb més barreres pel seu desenvolupament personal i social. Segons estudis fets al municipi queda constatat que la dona magribina arriba al municipi a través de processos de reagrupament familiar, normalment 5 anys després de l'arribada del cap de família. S'observa, a través d'aquests estudis, una gran diferència de coneixements de la llengua entre els homes i les dones, el 48% de les dones magribines no sap parlar cap de les dues llengües del nostre territori, mentre que només 2,5% dels homes es troba en aquesta situació. Un 50% de les dones necessita acompanyaments de manera continuada per acudir als diferents recursos del propi municipi.

TRAJECTÒRIA DEL PROJECTE TAMAGAD:

Ja fa 14 anys que a Pa i Mel duim a terme aquest projecte integral adreçat a la dona magribina, anomenat "Tamagad", que significa "Dona" en el sentit de gènere, en la llengua Xelha, (idioma de la zona de Nador de Marroc, d'on son originàries la majoria de les participants). El projecte es va iniciar l'any 2002 a partir de la iniciativa d'un grup de dones marroquines que volien anar a classes de castellà. Van formular la demanda a la medidora per tal de què es creés un curs adaptat a les seves necessitats. Inicialment varem desenvolupar classes de castellà amb un grup de 12 dones. Amb els anys, aquest projecte s'ha anat ampliant arran de les demandes i necessitats que sorgien, donant lloc a diverses activitats complementàries per fer front a les necessitats específiques de les participants. Per exemple s'han realitzat classes de català quan les dones que ja havien adquirit el castellà ho han trobat a faltar, s'han realitzat grups específics per treballar la convivència i la interculturalitat quan s'ha vist la necessitat... Actualment comptem amb 130 dones amb les quals es treballen aspectes diversos i comptem amb 8 grups: 5 grups de llengua castellana i alfabetització, un grup d'orientació laboral, un grup d'autoestima i empoderament, un grup de mares per treballar les pautes educatives. A part també duim a terme tallers lúdics, sortides culturals, activitats d'apropament a la societat d'aquí, tallers preventius (de salut amb la col·laboració del PAC...), seguiments individual, derivació a altres serveis..., és a dir tot tipus de suport social que necessitin les usuàries.

POBLACIO DESTINATARIA :

El perfil de les participants és dona immigrant, major de 16 anys (edat d'escolarització obligatòria). Tenint en compte les característiques de la immigració a Sa Pobla, el 95% de les usuàries prové del Marroc i el 5% de Senegal. Quan a les participants de Marroc, la gran majoria prové de la regió del Rif, de la zona de Nador (Nord est del País). En general, les participants, quan arriben al programa desconeixen ambdues llengües oficials d'aquí, la seva autonomia és molt baixa (son acompanyades per tot), viuen de forma aïllada, surten poc de casa i tenen poca xarxa social, la seva autoestima és baixa, tenen

fills a càrrec i tenen pocs recursos. Tots aquests indicadors fan que siguin un perfil vulnerable, en situació d'exclusió social.

Tenint en compte la situació social d'aquest perfil, considerem important que no hi hagi cap requisit d'accès. Per tant, per participar en el projecte no es duu a terme cap tipus de selecció. Qualsevol dona immigrant que vulgui aprendre és benvinguda i amb cada una d'elles es valorarà i s'assignarà el grup més adaptat a les seves possibilitats.

Pel que fa al grup d'orientació laboral, per una part, les participants han d'haver assolit un nivell adequat d'aprenentatge de la llengua i per altra part, han d'estar interessades en treballar.

PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES BENEFICIÀRIES EN EL PROJECTE:

Les participants han d'assistir a les classes i son elles les que han d'aprendre. També, son elles mateixes que marquen el seu propi itinerari i el duren a terme, juntament amb el suport de la persona responsable. Les formadores només els acompanyen en el seu procés d'aprenentatge.

A part, també són el millor canal de difusió ja que ho comenten a altres dones que elles coneixen que estan interessades i les acompanyen a les classes.

NOMBRE DE PERSONES BENEFICIÀRIES:

Actualment hi ha 130 usuàries. Cada any un nombre elevat continua assistint al programa i un altre nombre ja no assisteix perquè ja ha assolit els objectius i s'incorporen dones noves. Estan distribuïdes en 5 grups diferents en funció del coneixement de la llengua. Cadascú assisteix a classe dos cops per setmana i cada sessió és de dues hores: de 9'00h a 11'00.

OBJECTUS:

- a) Que adquireixin els coneixements bàsics d'alfabetització i expressió de la llengua castellana i catalana.

- b) Que adquireixin habilitats socials (higiene, salut, educatives, parentals ...)
- c) Que coneguin i s'apropin als diferents sistemes (educatius , sanitaris , socials, culturals...) i viceversa.
- d) Que les dones i les seves famílies participin en les activitats, festes... del municipi.
- e) Que es donin els canvis necessaris a l'àmbit individual i/o familiar de cada participant per tal de millorar la inserció social en els diferents sistemes (treballar amb els marits , infants, dones...) i espais de la nostra comunitat
- f) Que les que desitgen treballar, adquireixin les habilitats i coneixements laborals de la professió escollida.
- g) Que es redueixi la xenofòbia i el racisme a la comunitat receptora

ACTIVITATS:

1. Realització d'entrevistes inicials individuals per tal de:

- Valorar el nivell de castellà i català i adjudicar un grup semblant de referència en l'aprenentatge de la llengua castellana i catalana.
- Conèixer la situació familiar i social de cada participant. Saber quina es la situació de partida i adjudicar un grup semblant de referència.
- Motivació per la realització del programa i adjudicació d'un grup semblant de referència.
- Quines son les necessitats sentides , expressades.
- Quines expectatives tenen en el programa.
- Quines mancances tenen en les habilitat socials.

2. Detectar situacions de risc, derivar i implicar als diferents serveis del municipi (educatius, socials, sanitaris,...) i als seus corresponents professionals per tal de poder treballar la situació individual/familiar, necessari per a la inserció social.
3. Confecció i execució d' itineraris individualitzats per tal d'assolir la inserció social, que contempli l'apropament de la dona magribí als diferents àmbits de la nostra vida social com són l'educació, la salut, la comunitat,...
4. Realitzar un seguiment i una valoració individualitzada de cada una de les participants i grupal.
7. Crear els diferents grups, tan d'alfabetització, d'empoderament i autoestima, de pautes educatives, com de preparació laboral i assignar-los un professional.
8. Execució de les sessions formatives: d'alfabetització, d'inserció laboral, d'autoestima, de motivació, de cultura popular, coneixaments diversos...
9. Avaluació final del projecte.

RESULTATS ESPERATS	
RESULTAT	INDICADORS OBJECTIVAMENT VERIFICABLES
<ul style="list-style-type: none"> - Inserció social de, almenys, la meitat de les dones participants i de les seves famílies a la nostra comunitat. - Inserció laboral d'una part de les dones inserides socialment. - Millora de la convivència entre membres de les diferents cultures de sa Pobla. 	<p>Quantitativament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Núm. de dones participants a les classes d'alfabetització, a la formació laboral i a les classes de pautes educatives - Número de baixes de les classes d'alfabetització, d'orientació laboral i de pautes educatives. - Percentatge d'assistència de les classes <p>Qualitativament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de satisfacció de les participants. - Grau de satisfacció de les formadores. - Grau de motivació i implicació de les participants.

	- Nivell d'aprenentatge adquirit per les participants.
--	--

METODOLOGIA:

Els principis bàsics metodològics es basen en un pilar fonamental: El treball es fa amb l'usuari i no sobre l'usuari . L'usuari es el protagonista de la seva pròpia inserció.

Les nostres estratègies metodològiques són diverses i complementaries: entrevistes individuals/familiars, sessions grupals en la formació i en l'adquisició de les habilitats, disseny d'itinerari individualitzat basat en les necessitats, motivacions, aspiracions de cada participant. Efectivament, a un grup de dones se seguirà la metodologia d'itinerari individualitzat, que té en compte la globalitat de la persona en el seu procés insertor.

Aquestes estratègies metodològiques són fruit del diferents models teòrics i sobre tot de la nostra experiència amb el col·lectiu específic d'immigrants. Dites estratègies tenen en compta unes premisses com són : la proximitat amb l'usuari, la confiança de l'usuari, la flexibilitat del programa, la participació activa, la formació no es pot donar de forma aïllada , sinó com un complement de tot un conjunt d'accions . La valoració i el seguiment es fa de forma continua i a cada fase de la intervenció , per poder introduir elements correctors.

Amb cada participant, a partir del diagnòstic de la seva situació, se facilita la informació i els tràmits i es fan les derivacions necessàries a altres serveis, com per exemple per a l'escolarització dels seus infants de 3 a 6 anys, els seguiment dels seus fills, control d'absentisme i derivació corresponent si cal, acudir al

centre sanitari i fer-ne el seguiment, (pediatria, embaràs...), empadronament en el cas de que no hi estiguin, tot això mitjançant el treball en xarxa.

TREBALL EN XARXA:

Des dels Serveis Social rebem derivacions i a la vegada, des del projecte també es fan derivacions a aquest recurs i a d'altres recursos depenent de les necessitats de les participants. També rebem suports mensuals d'altres recursos com de la infermera i la Comare del PAC de sa Pobla,... També treballem en col·laboració amb les escoles quan son les campanyes d'escolarització, o les reunions de pares, jornades portes obertes...

També es fa un treball en xarxa amb els altres projectes que es duen a terme des de l'entitat, mitjançant les reunions d'equip.

SEGUIMENT I AVALUACIÓ:

Per fer un bon seguiment i una bona avaluació tenim previst:

- Elaborar els indicadors per avaluar els objectius (primera quinzena gener).
- Confecció d'instruments de recollida (fitxes, base de dades, exercicis...) que ens permetin disposar de les dades necessàries de les participants al programa, per tal de poder avaluar els nivells d'aprenentatge dels coneixements bàsics d'alfabetització i expressió de la llengua, així com de les habilitats socials, inserció socio-laboral, pautes educatives (primera quinzena de gener).
- Realització d'entrevistes inicials individuals i /o familiars (segona quinzena gener) per tal de:
  - Valorar el nivell de castellà i català i adjudicar un grup semblant de referència en l'aprenentatge de la llengua castellana i catalana.
  - Conèixer la situació familiar i social de cada participant. Saber quina es la situació de partida.
  - Motivació per la realització del programa .
  - Quines son les necessitats sentides, expressades.

- Quines expectatives tenen en el programa.
- Quines mancances tenen en les habilitat socials.
- Realitzar un seguiment i una valoració individualitzada amb cada participant com a mínim cada trimestre.
- Detectar situacions de risc, derivar i implicar als diferents serveis del municipi (educatius, socials, sanitaris...) i als seus corresponents professionals per tal de poder treballar la situació individual / familiar, necessari per la inserció social. (treball en xarxa). Es durà a terme durant tot el programa.
- Setmanalment, es duran a terme sessions de coordinació amb els diferents professionals que intervenen al projecte i si és necessari, es faran reunions de coordinació amb altres professionals externs als projecte però que treballen amb les participants (serveis socials, Ofim,...).
- Finalment, al desembre es durà a terme una avaluació final de tot el projecte seguint els ítems següents:

Avaluació quantitativa:

- Número de dones participants a les classes d'alfabetització.
- Número de baixes de les classes d'alfabetització.
- Percentatge d'assistència de les classes d'alfabetització.
- Número de dones participants a la formació laboral.
- Número de baixes de la formació laboral.
- Percentatge d'assistència a la formació laboral.
- Número de dones participants a la formació de pautes educatives.
- Número de baixes de la formació laboral.
- Percentatge d'assistència a la formació laboral
- Número de dones que aconseguen feina.

Avaluació qualitativa:

- Grau de satisfacció de les participants .
- Grau de satisfacció de les formadores.
- Grau de motivació i implicació de les participants.
- Nivell d'aprenentatge adquirit per les participants.
- Grau d'interès de les empreses contactades.
- Grau de satisfacció dels empresaris que tenen alumnes en pràctiques.
- Grau de satisfacció de les alumnes en pràctiques a les empreses.

RECURSOS HUMANS:

Per a dur a terme les activitats, comptem amb quatre formadores (dues integradores socials, una educadora social i una treballadora social) i una coordinadora. La coordinadora del projecte s'encarrega del disseny del projecte, els instruments d'avaluació i l'avaluació del projecte, de conduir les reunions d'equip, de la coordinació amb altres recursos, de l'organització dels tallers i sortides.. També du a terme les sessions de pautes educatives i fa el seguiment individual d'aquest grup. Les formadores s'encarreguen de la preparació i conducció de les classes i del seguiment individual de les seves alumnes.

RECURSOS HUMANS			
PERFIL	NOMBRE	DEDICACIÓ (HORES / SETMANA)	RESPONSABILITATS
COORDINADORA	1	7 HORES/SETMANA	Disseny del projecte. Realització dels instruments de recollida d'informació. Conducció de les reunions d'equip. Coordinació amb els recursos externs. Programació de les activitats externes (Tallers salut, educació, sortides...)

			<p>Programació i conducció de les sessions de pautes educatives.</p> <p>Realització de l'avaluació final del projecte.</p>
FORMADORA	1	25 hores/setmana	<p>Programació i realització de les sessions de llengua i alfabetització.</p> <p>Seguiment de l'itinerari individualitzat d'un grup de dones.</p> <p>Participació en les reunions d'equip i amb el seguiment de les participants.</p> <p>Realització de l'avaluació final del projecte.</p> <p>Realització de les inscripcions i les entrevistes inicials</p> <p>Confecció dels llistats d'assistència</p>
FORMADORA	1	15 hores/setmana	<p>Programació i realització de les sessions de llengua i alfabetització</p> <p>Seguiment de l'itinerari individualitzat de cada una de les participants de grup de joves.</p> <p>Participació en les reunions d'equip i amb el seguiment de les participants.</p> <p>Realització de les inscripcions i les entrevistes inicials</p> <p>Traduccions per a resoldre dubtes de les usuàries</p>
FORMADORA	1	4 hores/setmana	<p>Programació i realització de les sessions de llengua i alfabetització</p> <p>Participació en les reunions d'equip i amb el seguiment de les participants.</p>
VOLUNTÀRIA	1	4 hores/setmana	<p>Programació i realització de les classes de llengua i d'alfabetització.</p>

			Participació a les reunions de coordinació
TOTAL	5		

RECURSOS MATERIALS:

L'entitat compta amb tot el material pedagògic necessari per a dur a terme el projecte, ja sigui el material que hem recopilat per les classes de llengua, d'alfabetització, d'habilitats sociolaborals, de pautes educatives, d'empoderament i autoestima... Comptem amb un suport informàtic, ordinadors, fotocopiadores, projector...

Les instal·lacions on es duu a terme el projecte són cedides per l'Ajuntament, i el mobiliari com les taules, armaris, pissarres,... son de propietat de l'entitat.

Pel que fa al material fungible és necessari comprar bolígrafs, llapis, gomes, maquinetes, fols, cartolines, pintures, carpetes, bolis vileda,... per a poder desenvolupar correctament les classes.

VIABILITAT TÈCNICA:

Per una part, disposem dels professionals idonis per a dur a terme el projecte, també disposem de les instal·lacions i el material adequat, com també d'unes participants motivades i amb ganes de dur-ho a terme.

Per altra banda, l'entitat compta amb un bagatge propi d'experiència en el camp de la immigració des de 1996.

SOSTENIBILITAT:

Per a dur a terme el projecte es compta amb un conveni establert amb l'Ajuntament de sa Pobla, tant a nivell econòmic com a nivell d'infraestructura. També comptam amb un conveni amb la Conselleria d'Educació per a què una

mestra faci classes al projecte. Finalment, la Direcció General d'Immigració ens ha aportat una subvenció per a dur a terme aquest projecte.

VIABILITAT ECONÒMICA:

Ja fa quatre anys que aquest projecte no rep finançament econòmic. Prèviament rebíem fons o bé de la Direcció General d'immigració o bé de l'Institut Balear de la Dona. Durant aquests darrers quatre anys hem hagut de fer moltes adaptacions i hem hagut de reduir moltíssim el servei, sempre prioritzant donar cabuda a tothom, però només dos cops per setmana. També hem fet ús d'estalvis, però la situació actual no ens permet seguir cobrint les despeses d'aquest programa. Esdevé per nosaltres imprescindible trobar un finançament. No ens sembla imaginable, que aquests perfil de dona, amb tantes necessitats i motor de tantes famílies i infants pugui esser oblidat per les institucions. Cap servei públic actual atén les necessitats que cobreix aquest programa i considerem que és clau la implicació de les institucions públiques, que han de desenvolupar tot tipus de programes per a prevenir situacions d'exclusió i contribuir en una millor convivència actual i futura.

Apèndix 5. Consentiments informats i signats per les persones entrevistades.

5.1. Consentiment informat: Aina Pérez

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el Sr./la Sra. Aina P. p. major d'edat, amb DNI número U12139256 C i correu electrònic AINA.P@GMAIL, (Akactuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meua participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meua decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l' estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informat/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.
- El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigintvos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com/ 690908835

Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercir el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podreu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A Se Pobla, a 28 de 12 2020

El Sr./La sra. Aina (nom i firma)

AUTORITZACIÓ PER A L'US DE LA IMATGE/SO/VÍDEO

Amb la finalitat de dur a terme la investigació en el marc de l'Estudi i l'elaboració del treball, necessitarem fer gravacions audiovisuals de la imatge i veu dels participants en l'Estudi.

Fent una creueta al requadre següent, dono permís a Berta Tintoré Lecha per fer ús del material audiovisual que elabori durant la realització de les activitats que formin part de l'Estudi en les que vostè serà partícip i on apareixi la seva imatge i, en virtut de l'Estudi, la seva veu, durant el temps necessari i indispensable per a l'elaboració de l'Estudi i sense cap contraprestació econòmica.

L'estudiant es compromet a que la utilització d'aquestes imatges respecti la normativa aplicable i que en cap cas suposi una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets a l'honor, intimitat personal i pròpia imatge dels participants.

Autoritzo l'ús de la meua imatge en els termes indicats.

Sra. Mira

A Barcelona, a de 2020 El Sr./La Lucia (nom i firma)

5.2. Consentiment informat: Lucía Vial

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

ACIO

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de restudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el sr./la Sra. Lucia major d'edat, amb DNI número 43136382C i correu electrònic .
.QèNactuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS
RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les (lades que es recullin.

- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l'estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informat/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la Investigació en el marc de l' Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l' Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

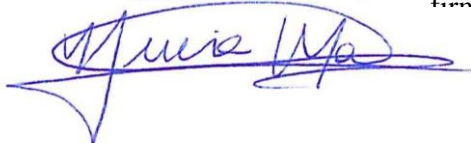
Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com/ 690908835

Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva Imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A Se Pablo, a 28 de 12 2020

El Sr./La Sra. Lucia (nom i firma)

AUTORITZACIÓ PER A L'ÚS DE LA IMATGE/SO/VÍDEO

Amb la finalitat de dur a terme la investigació en el marc de l'Estudi i l'elaboració del treball, necessitem fer gravacions audiovisuals de la imatge i veu dels participants en l'Estudi.

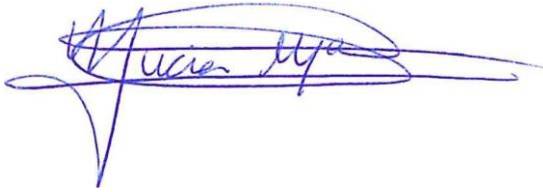
Fent una creueta al requadre següent, dono permís a Berta Tintoré Lecha per fer ús del material audiovisual que elabori durant la realització de les activitats que formin part de l'Estudi en les que vostè serà partícep i on apareixi la seva imatge i, en virtut de l'Estudi, la seva veu, durant el temps necessari i indispensable per a l'elaboració de l'Estudi i sense cap contraprestació econòmica.

L'estudiant es compromet a que la utilització d'aquestes imatges respecti la normativa aplicable i que en cap cas suposi una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets a l'honor, intimitat personal i pròpia imatge dels participants.

Autoritzo l'ús de la meua imatge en els termes
indicats.

A Barcelona, a l'20 de 20 & El

Sr./La sra. CQoo- (nom i firma)

5.3. Consentiment informat: Ada Siquier

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el Sr./la Sra. ADS Siquier major d'edat, amb DNI número i S correu electrònic COACIO.PAMEL@GMAIL.COM actuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l' estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat infonnat/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l' Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l' Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigintvos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts-

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals
--

Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com/ 690908835
Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi-
Legitimació	Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinataris	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podreu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A SA POBLA, a 22 de Jul 2020

ADA SIQUIER

El Sr./La Sra. (nom i firma)

AUTORITZACIÓ PER A L'ÚS DE LA IMATGE/SO/VÍDEO

Amb la finalitat de dur a terme la investigació en el marc de l'Estudi i l'elaboració del treball, necessitarem fer gravacions audiovisuals de la imatge i veu dels participants en l'Estudi.

Fent una creueta al requadre següent, dono permís a Berta Tintoré Lecha per fer ús del material audiovisual que elabori durant la realització de les activitats que formin part de l'Estudi en les que vostè serà partícep i on apareixi la seva imatge i, en virtut de l'Estudi, la seva veu, durant el temps necessari i indispensable per a l'elaboració de l'Estudi i sense cap contraprestació econòmica.

L'estudiant es compromet a que la utilització d'aquestes imatges respecti la normativa aplicable i que en cap cas suposi una Intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets a l'honor, intimitat personal i pròpia imatge dels participants.

Autoritzo l'ús de la meva imatge en els termes indicats.

A Barcelona, a _____ de _____ 20

ADASSQUAR (n)

El Sr./La Sra. (nom i firma)

5.4. Consentiment informat: Dona participant I

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme la estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el Sr./la Sra. GUARDA major d'edat, amb DNI número 13374317 i correu electrònic _____, actuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meua identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l'estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informada/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la Investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves clades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicati A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals
--

Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com/ 690908835
Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A SA RIBA, a 22 de 12 2020

El Sr./La Sra. GUARDA (nom i firma)

5.5. Consentiment informat: Dona participant II

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el Sr./la Sra. ^{dr} edat, amb DNI número Y4967553-6 i correu electrònic actuant en el eu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l' estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informat/da mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l'Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigintvos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com / 690908835
Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinataris	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercir el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

Aj PoBIA, a 28 de 12 2020

HANANE

(nom i firm)

El Sr./La Sra•

5.6. Consentiment informat: Dona participant III

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

Responsable de l'estudi: Berta Tintoré Lecha

Jo, el sr./la Sra. FATIMA ZAHRA ma; or de edat, amb DNI número 42654174-B i correu electrònic

_____, actuant en el meu propi nom i representació, mitjançant el present document,

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meua participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meua decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre de manera oberta les preguntes de l'entrevista. La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és Berta Tintoré Lecha.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.

Anàlisi del Projecte Tamagad, de l'Associació Pa i Mel

- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meua identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l' estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- He estat informant/mitjançant l'explicació de la pròpia investigadora Berta Tintoré Lecha sobre l' Estudi, sobre la seva finalitat i sobre les dades que es recolliran, i he consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades de so, aquestes dades de so es faran servir per a l' Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint-vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com / 690908835

Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat. - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A SAROLA, a 28 de 12 2020

El Sr./La sra. FATIMA (nom i firma)

5.7. Consentiment informat: Dona participant IV

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura Treball Final de Grau i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra Intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: Anàlisi del Projecte Tamagad de l'Associació Pa i Mel. Una perspectiva intercultural.

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és analitzar el Projecte Tamagad dins dels diferents marcs de gestió de la diversitat cultural i plantejar alguna proposta de millora de la realitat analitzada. Per a fer-ho, volem analitzar tant la mirada dels professionals com la mirada de les pròpies participants al projecte en qüestió mitjançant una sèrie d'entrevistes qualitatives.

exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo la Sra. Berta Tintoré Lecha, responsable de l'estudi, amb DNI número 47941973Z i correu electrònic personal bertatl.95@gmail.com, Estudiant de l'assignatura Treball Final del Grau en Educació Social de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Berta Tintoré Lecha / bertatl.95@gmail.com/ 690908835
Finalitats	Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi Només si vostè ens ho autoritza, gestionar la autorització d'ús de la seva imatge i utilitzar el material fotogràfic i audiovisual que contingui la seva imatge i veu al marc de l'Estudi.
Legitimació	- Consentiment de l'interessat, - En cas que es recullin imatges, el seu consentiment per l'ús de la seva imatge/vídeo/so
Destinatari	Les seves dades seran utilitzades únicament per Berta Tintoré Lecha i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercir el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a bertatl.95@gmail.com, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A Sra. Berta, a 28 de 12 2020

El Sr. La Sra. (nom i firma)